

OROSZI HÍRHOZÓ

2021. 3. szám

Köszöntő

Kedves Olvasók!

Az alábbiakban szeretném a lakosságot röviden tájékoztatni az elmúlt időszak néhány fontosabb eseményéről:

Szúnyoggyérítés:

Településünkön az elszaporodott szúnyogok miatt, 2021. június 28-án a **RONIX Szervező és Szolgáltató Kft.** földi úton történő szúnyoggyérítést végzett Nagyoroszi közterületein. A szúnyogok főleg az esti órákban okoztak kellemetlenséget az embereknek, ebben az időszakban alig lehetett a szabadban tartózkodni és pihenni a szúnyogcsípések miatt. A lakosságot és a méhészeket a munkálatok elvégzése előtt kiértesítettük, plakátokat helyeztünk el a közterületeken és az üzletekben, szórólapokat juttattunk el minden háztartásba, a szúnyoggyérítéssel kapcsolatos felhívás a honlapunkra és a facebookra is felkerült. Összesen 132 hektáron végezték el a szúnyoggyérítést földi melegködkepzéssel, ehhez a **Deltasect Plus 1,2 ULV** szúnyogirtószert használták. A vállalkozó munkáját **Vándornyi Ottó** segítette, akinek ezúton is köszönjük munkáját. A **RONIX Kft.** részére bruttó 268.224, - Ft került kifizetésre.

Védőnői állás betöltése:

Pintér Sándorné védőnő nyugdíjba megy, jelenleg felmentési idejét és szabadságát tölti. Helyettesítését megbízási szerződés alapján **Varga Mihályné** védőnő látja el. Az állás betöltésére a pályázat már kiírásra került. A pályázatokat 2021. július 16-ig lehetett benyújtani. A védőnői állás legkorábban 2021. szeptember 8-án tölthető be.

Nagyoroszi Nefelejcs Óvoda és Bölcsőde:

Besze Edit a Nagyoroszi Bölcsőde vezetője 2021. március 31-vel felmondott, ezért az intézményvezetői feladatok ellátásával **Tomekné Reznik Katalint** bíztuk meg 2021. április 1-jétől, 2021. június 30-ig. Ebben az időszakban a megbízott intézményvezető munkáját **Borkó Edit** a Balassagyarmati Városi Bölcsőde intézményvezetője, módszertani szaktanácsadó segítette szakmai vezetőként, megbízási szerződés alapján. Nagyoroszi Község Önkormányzata a Nagyoroszi Bölcsőde intézményét megszüntette, a Nefelejcs Óvodát átszervezte és 2021. július 1-jétől **Nagyoroszi Óvoda és Bölcsőde** néven többcélú intézményként működteti tovább. A jogutódlással létrejött többcélú intézmény vezetője **Holma Zoltánné**, akinek intézményvezetői megbízása 2021. július 31. napjával lejár. Így szükségessé vált az intézményvezetői pályázat kiírása, amely már megtörtént. A pályázatok benyújtási határideje 2021. augusztus 5. Az intézményvezetői állás legkorábban 2021. augusztus 16. napjától tölthető be.

Óvodaépület belső felújítása:

Az óvodaépület belső felújítására árajánlatokat kértünk be. A legkedvezőbb ajánlatot az **FX TRADE Consulting Kft.** (2660 Balassagyarmat, Széchenyi utca 5.) nyújtotta be, amelyet Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadott. Így a **Magyar Falu Programban** nyert 14,9 millió forint vissza nem térítendő támogatásnak köszönhetően, 2021. július 12-én megkezdődött az épület belső felújítása.

Helyi termelői piac:

A **Szent István téren** 2021. június 18-án pénteken nyitotta meg kapuját a helyi termelői piac, mely a továbbiakban minden hónap második péntekén

várja a vásárlókat 14 órától - 17 óráig. A piac üzemeltetésével **Borgulya Gizella** egyéni vállalkozót bíztuk meg.

Tisztítsuk meg Nagyoroszit:

AHegyre Megye Egyesület Nagyoroszi Község Önkormányzatával együttműködve hosszútávú szemétszedő akcióorozatot hirdetett községünkben. A régi temető mögött található homokbánya melletti területen az évek óta illegálisan elhelyezett, nagy mennyiségű hulladékok felszámolásán dolgozunk. Már három alkalommal került sor az illegális szemét gyűjtésére. Eddig **70 m³** szemét került elszállításra a területről. A gyűjtéshez a zsákot, kesztyűt, porvédő maszkot osztottunk a hulladék gyűjtésében résztvevőknek, akiknek ezúton köszönjük munkájukat. Egy alkalommal a **Miller's Inn Panzió és Étterem** tízórára pizzaszeleteket ajánlott fel a megjelentek részére, melyet szeretnénk megköszönni az étterem vezetőjének és minden dolgozójának. A terület megtisztítására eddig összesen 390.816,- Ft-ot költöttünk.

Képviselő-testületi ülés

A járványügyi korlátozások feloldásának köszönhetően az önkormányzatok ismét tarthatnak testületi és bizottsági üléseket. Hosszú idő után **Nagyoroszi Község Önkormányzat Pénzügyi Bizottsága és Képviselő-testülete** 2021. június 28-ára ülést hívott össze. A **Pénzügyi Bizottság** ülésén hét, még a **Képviselő-testületi** ülésen összesen tizenhárom napirendi pont került előterjesztésre. Reméljük, hogy az elkövetkező időszakban már nem lesznek újabb járványügyi korlátozások, melyek gátolnák a **Képviselő-testület** hatékony és eredményes működését a döntések meghozatalában.

Pályázat:

Nagyoroszi Község Önkormányzata a Magyar Falu Program – Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztésére (MFP2021) beadott pályázatát kedvezően bírálták el, így az önkormányzat 4.943.501,- Ft támogatást nyert a ravatalozó épületének felújítására.

Híd és közkutak:

Elkészült **Nagyoroszi** központjában a korábban elbontott fahíd és megkezdődött öt darab faszerkezetű közkút felújítása, melyet teljes egészében **Nagyoroszi Község Önkormányzata** önerőből finanszíroz.

Diákmunka:

Nagyoroszi Község Önkormányzata a Rétsági Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával közösen nyári diákmunkát hirdetett 16 és 25 év kor közötti nappali tagozatos tanulói, vagy hallgatói jogviszonnyal rendelkező, és azt igazolni tudó, nagyoroszi lakóhellyel rendelkező diákok számára. A program időtartama: 2021. július 1 - 2021. augusztus 31. A diákokat napi 6 órában foglalkoztathatja az önkormányzat. Jelenlegi létszám: 10 fő.

Babicska Károly polgármester

A megújult Kossuth utcai kút

Polgármesteri határozatok

13/2021. (03.05) számú Polgármesteri határozat

1. Az önkormányzati fenntartású Nagyoroszi Bölcsőde vonatkozásában 2021. március 8. napjával rendkívüli szünetet rendelék el.
2. Utasítom a Bölcsőde vezetőjét, hogy ezen időponttól a szülők indokolt igényei alapján szervezze meg a gyermekek napközbeni, kiscsoportos felügyeletét.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester
Besze Edit intézményvezető

14/2021. (03.16.) számú Polgármesteri határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzatának polgármestereként támogatom Tánzos Miklós rendőr ezredes rendőrségi főtanácsos kinevezését a Rétsági Rendőrkapitányság kapitányságvezetői beosztásába.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

15/2021. (03.29.) számú Polgármesteri határozat

1. Nagyoroszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete kifejezi azt a szándékát, hogy a fenntartásában működő Nefelejcs Óvodát átszervezi, a Nagyoroszi Bölcsőde intézményt megszünteti és többcélú intézményként: Nagyoroszi Nefelejcs Óvoda és Bölcsőde intézményként működteti tovább 2021. július 1-jétől.

2. Tekintettel arra, hogy a Nagyoroszi Bölcsőde intézményvezetőjének közalkalmazotti jogviszonya 2021. március 31. napjával megszűnik, 2021. április 1-jétől 2021. június 30-ig a Nagyoroszi Bölcsőde intézményvezetői feladatainak ellátásával Borkó Editet bízom meg.

3. Az intézmények Alapító és Megszüntető Okiratával kapcsolatban a szükséges módosításokkal összefüggésben

eljárók, a többcélú intézmény létrehozásához szükséges intézkedéseket megteszem.

Határidő: azonnal, és a határozat szövege szerint
Felelős: Babicska Károly polgármester

16/2021. (03.30.) számú Polgármesteri határozat

13 fő részére 5.000,- Ft összegű rendkívüli települési támogatás odaítéléséről döntöttem.

Tekintettel a személyes adatok védelmére, az egyedi határozatok nem nyilvánosak.

Határidő: azonnal, és a határozat szövege szerint
Felelős: Babicska Károly polgármester

17/2021. (03.30.) számú Polgármesteri határozat

12 hónap időtartamban 10 fő részére 2500,- Ft/hó, 1 fő részére 2800,- Ft/hó, 1 fő részére 3500,- Ft/hó, 1 fő részére 3800,- Ft/hó, 5 fő részére 4100,- Ft/hó, 1 fő részére 4500,- Ft/hó, 1 fő részére 5900,- Ft/hó, 1 fő részére 6400,- Ft/hó, 1 fő részére 6800,- Ft/hó,

11 hónap időtartamban 1-1 fő részére 3000,- Ft/hó, 4700,- Ft/hó, 4800 Ft/hó, 6100 Ft/hó, 8800 Ft/hó,

10 hónap időtartamban 1 fő részére 2500 Ft/hó

települési támogatást állapítok meg a lakhatás költségeihez.

Tekintettel a személyes adatok védelmére, az egyedi határozatok nem nyilvánosak.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

18/2021. (03.30.) számú Polgármesteri határozat

1. Elrendelem a Nagyoroszi Bölcsőde bezárását 2021. április 6 - 7. napjára.

2. Felkérem a Bölcsőde intézményvezetőjét, hogy gondoskodjon a Bölcsődébe járó gyermekek szüleinek, törvényes képviselőinek értesítéséről.

3. 2021. április 9. napjától ismét rendkívüli szünetet rendelék el, az intézmény ügyeleti rendszerben működik tovább. Felkérem a Bölcsőde intézményvezetőjét, hogy ezen időponttól a szülők indokolt igényei alapján szervezze

meg a gyermekek napközbeni, kiscsoportos felügyeletét.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester
Intézményvezető

19/2021. (03.30.) számú Polgármesteri határozat

A szociális igazgatásról szóló 1993. évi III. törvény 115. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel, az intézményi térítési díjak felülvizsgálatát követően 2021. április 1. napjától az alábbiakban határozom meg a térítési díjakat. A térítési díjak mértéke a 2020. éves szinten változatlan marad.

1. Szociális étkezés

I. 0.- Ft -57 000.-Ft jövedelemhatárig (nyugdíjminimum 2x-ig) 450,- Ft

II. 57001.-Ft-99 750.-Ft jövedelemhatárig (nyugdíjminimum 3,5x-ig) 495,- Ft

III. 99 751.- Ft - jövedelemtől 540,- Ft

Kiszállítás 90.- Ft/nap

2. Nagyoroszi Közös Szociális Szolgáltató Központ Nagyoroszi Idősek Klubja által nyújtott nappali ellátás

Csak idősek **nappali ellátását igénybe vevők** esetében: 0.- Ft.

Étkezés igénybe vétele esetén: az intézményi étkezés térítési díja bruttó:

I. 0.- Ft -57 000.-Ft jövedelemhatárig (nyugdíjminimum 2x-ig) 450.- Ft

II. 57001.-Ft-99 750.-Ft jövedelemhatárig (nyugdíjminimum 3,5x-ig) 495.- Ft

III. 99 751.- Ft - jövedelemtől 540.- Ft

Idősek **nappali ellátását és étkezést igénybe vevők** esetében:

nappali ellátás

I. 0.- Ft / fő / ellátási nap

II. 0.- Ft/ fő / ellátási nap

III. 0.- Ft / fő / ellátási nap

étkezés jövedelemtől függően összesen

I. 450.-Ft/nap

II. 495.- Ft/nap

III. 540.- Ft/nap

összesen

I. 450.-Ft/nap

II. 495.- Ft/nap

III. 540.- Ft/nap

3. Nagyoroszi Közös Szociális Szolgáltató Központ házi segítségnyújtás

Személyi gondozás: 370 Ft / fő / óra

Szociális segítség: 370 Ft / fő / óra

Személyi gondozás és szociális segítség:
370 Ft / fő / óra

2021-ben a térítési díj fizetése alóli mentesség jövedelemhatára: 90.150.- Ft/fő/hó

4. Nagyoroszi Közös Szociális Szolgáltató Központ Diósjenő Idősek Klubja által nyújtott nappali ellátás

Csak **nappali ellátás** igénybevétele esetén az intézményi térítési díj: 0.- Ft/fő/ ellátási nap.

Étkezés igénybe vétele esetén: napi háromszori étkezés biztosítása bruttó: 805.- Ft/nap

csak ebéd igénylése esetén bruttó: 490.-Ft/nap
Idősek **nappali ellátását és étkezést igénybe vevők** esetében:

Nappali ellátás 0.- Ft / fő / ellátási nap

étkezés 805.-Ft/nap, **összesen** 805.-Ft/nap

Határidő: 2021. április 1.

Felelős: Szabó Ágnes intézményvezető

20/2021. - 22/2021 (03.30.) számú Polgármesteri határozat

3 fő esetében a lakhatás költségeihez nyújtott támogatás jogosultsági feltételek hiányában történő elutasításáról döntöttem.

Tekintettel a személyes adatok védelmére, az egyedi határozatok nem nyilvánosak.

23/2021. (03.30.) számú Polgármesteri határozat

A Budapest Környéki Törvényszék 25.K.701.053/2020/20. számú végzése alapján elrendelem Gönczöl József Nagyoroszi község volt polgármestere részére 2.118.312.- Ft szabadság-megváltás, annak 2019. november 25. napjától a kifizetésig járó 0,90 %-os késedelmi kamata, valamint 148.780.- Ft perköltség megfizetését, a 2021. évi költségvetés tartaléka terhére.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

24/2021. (03.30.) számú Polgármesteri határozat

1. Hatályát veszti a 15/2021.(03.29.) polgármesteri határozat 2. pontja.

2. A Nagyoroszi Bölcsőde intézményvezetői feladatainak ellátásával Tomekné Reznyik Katalint bízom meg, 2021. április 1-jétől 2021. június 30-ig.

Határidő: azonnal, illetve a határozat szövege szerint

Felelős: Babicska Károly polgármester

25/2021. (04.15.) számú Polgármesteri határozat

A Nagyoroszi Bölcsőde 2021. április 19. napjától ismét normál munkarendben működik.

Felkérem a bölcsődevezetőt, hogy gondoskodjon a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek, törvényes képviselőinek értesítéséről.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester
Intézményvezető

26/2021. (04.19.) számú Polgármesteri határozat

A Nefelejcs Óvoda Szervezeti és Működési Szabályzatát a csatolt melléklet szerinti tartalommal jóváhagyom.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

27/2021. (05.10.) számú Polgármesteri határozat

18 fő részére 5.000,- Ft összegű rendkívüli települési támogatás odaítéléséről döntöttem.

Tekintettel a személyes adatok védelmére, az egyedi határozatok nem nyilvánosak.

Határidő: azonnal, és a határozat szövege szerint

Felelős: Babicska Károly polgármester

28/2021. (05.10.) számú Polgármesteri határozat

1 fő esetében a rendkívüli települési támogatás elutasításáról döntöttem.

Tekintettel a személyes adatok védelmére, az egyedi határozat nem nyilvános.

29/2021. (05.10.) számú Polgármesteri határozat

Támogatom a Nagyoroszi 98 helyrajzi számú ingatlan tulajdonosának kérelmét, és hozzájárulok a 341/1 helyrajzi számú ingatlannal közös telekhatár rendezéséhez, melynek folyamán a 341/1 helyrajzi számú ingatlan területéből - adásvétel jogcímén - 14 m² a 98 helyrajzi számú ingatlan területébe olvad.

1. A Dombai Gábor földmérő mérnök által TR-2/2021. munkaszámom Nagyoroszi belterület 98 és 341/1 helyrajzi számú földrészletek határrendezéséről készített, előterjesztett változási vázrajzot és a vázrajz szerinti földrészletek határrendezését elfogadom és jóváhagyom.
2. A Nagyoroszi 341/1 kivett közterület megnevezésű ingatlan 2864 m² területéből, a Dombai Gábor földmérő mérnök által TR-2/2021. munkaszámú változási vázrajzon kimutatott 14 m² alapterületű ingatlanrészt az Önkormányzat vagyonrendelete szerinti forgalomképtelen törzsvagyonából kivonom és forgalomképesse nyilvánítom.
3. Nagyoroszi Község Önkormányzata eladja, Lengyel Barnabás megvásárolja a túlépítéssel érintett, Dombai Gábor földmérő mérnök által elkészített TR-2/2021. munkaszámú változási vázrajz szerinti 14 m² területet, 28.000 Ft eladási áron.
4. Az Önkormányzat tulajdonát képező Nagyoroszi 341/1 helyrajzi számú, valamint Lengyel Barnabás tulajdonát képező 98 helyrajzi számú ingatlanok között lévő telekhatár a Dombai Gábor földmérő mérnök által TR-2/2021. munkaszámú változási vázrajz szerint módosul a Nagyoroszi belterület 341/1 helyrajzi számú kivett közterület megnevezésű ingatlan területéből adásvétel jogcímén 14 m² terület átcsatolásra kerül a Nagyoroszi belterület 98 helyrajzi számú kivett lakóház, udvar, gazdasági épület megnevezésű ingatlan területéhez.
5. A telekhatár-rendezés ingatlan-nyilvántartással kapcsolatos költségei a vevőt terhelik.
6. A Nagyoroszi 98 és 341/1 helyrajzi számú földrészletek megosztásához és határrendezéséhez szükséges intézkedések, jognyilatkozatok megtételére és az adásvételi szerződés aláírására a polgármester jogosult.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

30/2021. (05.11.) számú Polgármesteri határozat

A Nagyoroszi Művelődési Ház és Könyvtár 2021. évi Munkatervét, Programtervét és Szolgáltatási tervét a határozat melléklete szerint jóváhagyom.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

31/2021. (05.12.) számú Polgármesteri határozat

A Nagyoroszi Művelődési Ház és Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzatát a csatolt melléklet szerinti tartalommal jóváhagyom.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

32/2021. (05.17.) számú Polgármesteri határozat

A Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Balassagyarmati Katasztrófavédelmi Kirendeltsége 2020. évi tevékenységéről szóló tájékoztatóját a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadom.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

33/2021. (05.17.) számú Polgármesteri határozat

A Balassagyarmati Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2020. éves beszámoló jelentését a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadom.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

34/2021. (05.27.) számú Polgármesteri határozat

9 hónap időtartamban 1 fő részére 4300,- Ft/hó települési támogatást állapítok meg a lakhatás költségeihez.

Tekintettel a személyes adatok védelmére, az egyedi határozat nem nyilvános.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

35/2021. (05.31.) számú Polgármesteri határozat

1. Nagyoroszi Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a fenntartásában működő Nefelejcs Óvodát átszervezi, a Nagyoroszi Bölcsőde intézményt megszünteti és Nagyoroszi Nefelejcs Óvoda és Bölcsőde néven többcélú intézményként működteti tovább 2021. július 1. napjától.

2. A képviselő-testület jóváhagyja a melléklet szerinti tartalommal a Nagyoroszi Nefelejcs Óvoda és Bölcsőde Alapító okiratának módosítását és az Alapító okirat módosításokkal egységes szerkezetűt, valamint a melléklet szerinti tartalommal elfogadja a Nagyoroszi Bölcsőde megszüntető okiratát.

3. Felkérem a jegyzőt, hogy a határozat végrehajtásához szükséges intézkedéseket haladéktalanul tegye meg.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

36/2021. (05.31.) számú Polgármesteri határozat

Nagyoroszi Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2020. évről szóló éves belső ellenőrzési jelentést a határozat melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

37/2021. (05.31.) számú Polgármesteri határozat

Támogatom Nagyoroszi község területén helyi termelői piac kialakítását.

A helyi termelői piac üzemeltetésével Borgulya Gizella egyéni vállalkozót bízom meg. Az üzemeltetési szerződéstervezetet jóváhagyom, a szerződés megkötéséről gondoskodom.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

38/2021. (06.09.) számú Polgármesteri határozat

A védőnői feladatok ellátására pályázatot írok ki a határozat mellékletét képező tartalommal.

Határidő: azonnal

Felelős: Babicska Károly polgármester

Hosszú ideje csúfoskodott a központban a volt Jagyutt cukrászda előtti fahíd, egy idő után pedig annak hiánya.

A közelmúltban elkészült **Busai Tibor** munkájának köszönhetően, a **Nagyoroszi Önkormányzat** finanszírozásából. Időközben elkészült a **Kossuth** utcán az első kútnak a felújítása. Itt **Busai Tibor** mellett **Berecz Péternek** is köszönhető, amit ezúton köszönünk nekik!

Már időközben elkezdődött a második kút felújítása a **József Attila** utcában, és terveink szerint további kutakat is szeretnénk felújítani még az idei évben, és a jövőben is.

Dávid Ádám alpolgármester

Településfásítás

A **Településfásítási Program** a **Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat Cselekvési Terve** alapján a **VP-20.2-16 – A magyar nemzeti hálózat működését szolgáló technikai segítségnyújtás** – projekt terhére kerül megvalósításra, melyet a **Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága** támogat.

A **Településfásítási Program** második ütemének igénylési szakaszában ismét 19 fajtából választhattak az érdeklődők, településenként minimum 10, maximum 30 sorfát. Az előzetes regisztrációt követően a jogosult települések benyújtották igénylésüket, melyeket az **Országos Erdészeti Egyesület** beérkezési sorrendben ellenőrzött és bírált el.

A minisztérium most is teljes ültetési csomagot biztosít, amely a nagyméretű földlabdás sorfa mellett annak tárolását, nevelését, szállítását, és az ültetéshez szükséges eszközöket (*mint támasztó karó, mulcs és favédő rács*) is tartalmazza. A fák konténeresek vagy földlabdások, 10-14 cm törzskörméretűek, 2-5 méter magasak.

A tárca célja, hogy népszerűsítse a **Vidékfejlesztési Program** erdőtelepítési támogatásait, és javítsa a települések környezeti állapotát.

Az ültetések előreláthatóan 2021 őszén valósulnak meg.

Nagyoroszi Község Önkormányzata Programban leadott igénylése **siker**es volt. Az igényelt fajták:

- fehér eper (10 db)
- puszta szil (10 db)
- keskenylevelű kőris (10 db)

Nagyoroszi Önkormányzata

Megnyitotta kapuit a Nagyoroszi Termelői Piac!

Sok hosszú év után az egyik kistermelőnk a **Nagyoroszi Önkormányzattal** együttműködve megnyitotta a **Nagyoroszi Termelői Piacot**. Helyi termelők várják a vásárlókat minden hónap második péntekén a **Szent István téren** 14:00-tól 17:00-ig. Kapható füstölt áru, méz, erdei és kerti finomság.

Az első alkalom nagy érdeklődésnek örvendett, ezért további árusok jelentkezését is várja **Borgulya Gizella** a +36-70-457-6004 számon vagy a

nagyoroszipiac@gmail.com email címen.

Szeretnék *Piacra* járni a portékámmal, de nem vagyok östermelő, mi a teendőm?

- Ki lehet östermelő? A mezőgazdasági östermelő az a 16. életévét betöltött, a mezőgazdasági östermelői nyilvántartásban szereplő természetes személy, aki saját gazdaságában östermelői tevékenységet folytat.
- Milyen tevékenységekre lehetek östermelő? Az östermelői nyilvántartásba felvett mező és erdőgazdasági tevékenység, valamint kiegészítő tevékenység, továbbá e tevékenységből származó termékfeldolgozás, ha az a saját gazdaságban előállított alapanyag felhasználásával történik és nem haladja meg a kistermelői élelmiszer-termelésről, előállításról és értékesítésről szóló rendeletben meghatározott mennyiséget.
- Milyen kiegészítő tevékenységet folytathatok östermelőként? A mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló 2013. évi CXXII. törvény 5. § 14. pontja alapján kiegészítő tevékenységnek minősül a falusi és agroturizmus, kézművesipari tevékenység, fűrészáru-feldolgozás, takarmány-előállítás, mezőgazdasági termékből élelmiszer előállítása, dohányfeldolgozás, bioüzemanyag-előállítás a mező-, erdőgazdasági tevékenység során keletkezett melléktermékek, növényi és állati eredetű hulladék hasznosítása, nem élelmiszercélú feldolgozása, valamint az ezekből a termékekből keletkezett termékek közvetlen termelői értékesítése, mező- és erdőgazdasági szolgáltatás, valamint a mezőgazdasági üzemhez tartozó termelési tényezők hasznosítása, értékesítése.
- Hol intézhetem östermelői tevékenységem nyilvántartásával kapcsolatos ügyeimet? **Hadas László** falugazdásznál +36-70-436-3466
- Milyen dokumentumokat kell vinnem az ügyintézéshez? Érvényes személyazonosító okmányát és lakcímkártyáját be kell mutatnia az ügyintézés során. Ha rendelkezik adószámmal, Egységes Mezőgazdasági Ügyfél-nyilvántartási Rendszerben tárolt ügyfél-azonosítóval, vagy FELIR számmal, akkor az adat igazolására szolgáló dokumentumot is be kell tudni mutatnia. Amennyiben nem személyesen jár el, akkor a képviseleti jogosultságát igazoló meghatalmazással tud eljárni más személy.

Találkozzunk a Piacon!

Borgulya Gizella

Gólyafa projekt 1. 2021. tavasz

Sikeresen lezárult a *tavaszi gólyafa szezon* településünkön!

23 gyermeket és szüleit örvendeztette meg *Nagyoroszi Község Képviselő Testülete és Polgármestere* ezzel a kezdeményezéssel, mely keretében a szülők egy-egy fácskát ültethettek gyermeküknek.

Ebben a szezonban két fajta közül lehetett választani, melyek a japán díszcsereesznye (*Prunus serrulata Kanzan*) és a magnolia (*Magnolia Susan*) fajták voltak. Fontos tudni, hogy a fák Nagyoroszi utcafásítási projektjének részei, így a fák a házak előkertjeiben vagy az utcafronton kerültek kiültetésre. A fák mellé oklevél is jár a kis csöppségeknek.

Az utcák fásítása és környezetünk folyamatos szebbé tétele mellett azonban legfontosabb szerepüknek közösségmegtartó erejüket tartom, hiszen együtt örülhetünk a szép növényeknek!

A fák jelképezik a gyermekek, családok iránti tiszteletet, hogy fontosak vagyunk egymásnak, hogy figyelünk egymásra ebben a kis közösségben!

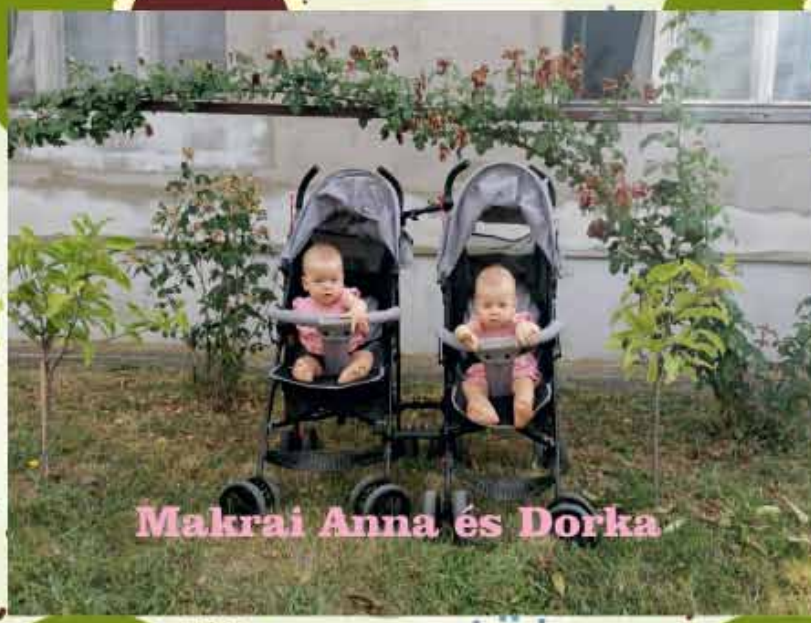
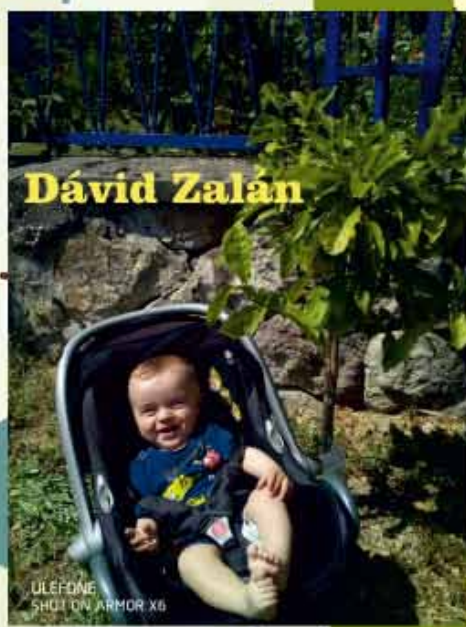
2021. tavaszi gólyafások:

Bander Olivér, Czigó Gréta, Dávid Zalán, Endródi Botond, Farkas Máté, Fövényesi Réka, Géringer András, Glózik Zorka, Horváth Lili, Horváth Maja Regina, Macska Fanni, Makrai Anna, Makrai Dorka, Merész Boglárka, Novák Zara, Pikács Zoé Mária, Simó Panna, Szorcsik Bence, Szorcsik Csaba, Szrna Noel Zoltán, Tóth Sára, Vajzer Vince, Vámosi Lotti

Reméljük, továbbra is ekkora sikert arat a kezdeményezés!
Várom a jelentkezéseket az őszi ültetésre!

Béke Viktória

Endrődi Botond

Czigó Gréta

Főrényesi Réka

Farkas Máté

*Szeretettel köszöntelek Te édes kis csöppöcsög,
Életed kísérje áldás és egészség,
Szüleidnek Te légy a fény, életük aránya
Mosolyod legyen napjaik csillaga!*
(Soma Agnes)

Kedves **Merész Boglárka!**
Itt
szüled
tát
a Szüleid ültettek Neked
szüled
Szeretettel ajándékozta a Nagyoroszi Községi Önkormányzatának Képviselő-Testülete és Polgármestere, születésed alkalmából.
Béke Viktória Bócsai László
Fehér Agnes Dóvics Alán
Vasvári József Varga Dávid
Balogh Kata
Nagyoroszi, 2021. május 12.

Vajzer Vince

Macska Fanni

A fényképeket a Szülők készítették és hagyták jóvá az Oroszi Hírhozó számára a 2021. évi 3. lapszámban való megjelenést!

Köszönjük szépen!

A MILLER's Inn

Nagyoroszi központja évszázadokon keresztül a jelenlegi *Szent István tér* volt. A tér egyik oldalán terül el az a *Fogadó*, amely szintén nagy múltra tekint vissza.

Az *Első Katonai Felmérés* térképén, mely 1782 és 1785 között készült, a fogadó már csaknem a jelenlegi elrendezésében látható, így bátran kijelenthetjük, hogy ez az épület több mint 250 éves múltra tekint vissza.

Településünk képéhez ugyanúgy hozzátartozik, mint azok a közintézmények, épületek melyek szintén többszáz évesek.

A XIX. században készült *Kataszteri térképen* látható, hogy - az akkor még *Szent Flóriánként* ismert tér mellett - a mai elrendezésében állt a grófi birtokközpont és templomunk szomszédságában a *Fogadó*.

XX. századi történelme hányatott volt. A század első felében utolsó tulajdonosa *Kóczyán* nevű helyi lakos volt és az elismert vendéglős *Kóczyán Vendéglő* név alatt működtette. 1950 után – mint annyi más jelentős ingatlant – az állam magához vonta és

234. számú *ÁFÉSZ* vendéglátó egységként működött, homlokzatán pedig ez állt: *Drégelyvár Vendéglő*. Ebben az időszakban állaga romlott, nagy gondot nem fordítottak rá.

Az 1989-es rendszerváltó fordulatot követően néhány év alatt több tulajdonosa is volt, mindegyikük cég formában birtokolta. Jelentős változást az 1999-es év hozta meg, ekkor az új tulajdonos cég igazán nagy ráfordítással felújította, bővítette. A vendéglőből panzió és étterem lett, a *Drégelyvár Vendéglő* helyére pedig *Márton Fogadó* felirat került az épület homlokzatára, mely név *Márton oroszi pap* tiszteletére került oda, aki Drégely várának ostromakor a magyar védők és a török ostromlók között közvetített. Ezt a felújítást, bővítést már megérdemelte az épületegyüttes.

2017-ben történt a következő tulajdonosváltás, immáron magánszemély formájában, visszatérve azokhoz a gyökerekhez, amit *Kóczyán* vendéglős képviselt. A betérő vendég kapja meg a legnagyobb figyelmet, a legfinomabb ételeket és a legjobb

elhelyezést a panzió szobáiban. Külsőjében a *Fogadó* megváltozott ekkor, korszerűsítették és folyamatosan, lépésről-lépésre fejlesztik.

Neve ekkortól **MILLER's Inn**. Miért? A vendégek jelentős része külföldi, hiszen Nagyorszin nemzetközi fő közlekedési út vezet keresztül. Számukra pedig sajnos nem sokat mond a *Drégelyvár* vagy a *Márton Fogadó* elnevezés, ezért született a külföldiek számára is jól értelmezhető és jól csengő név.

A *Fogadó* napjainkban teszi a dolgát: vendégül látja a helyieket, környékbeli településen élőket, átutazókat, túrázókat. Kényelmes szobákkal várja a megfáradt utazót. Mintegy tíz településre házhoz is szállítja az ételeket. Felvállalja a rendezvények, esküvők, ballagások, családi események, céges összejövetelek lebonyolítását, diszkrét módon, hozzáértően és főként vendégszeretettel.

Ennek az ikonikus épületnek sikerült minden időszakban alkalmazkodnia az elvárásokhoz és az adott időszak kihívásaihoz. Hiszen működött benne vendéglő, borozó a pincéjében, cukrászda, szikvíz üzem, és

persze szálláshely. Száz évvel ezelőtt az udvari fészker alatt javította az öreg *Kóczyán* az utazók elromlott szekereit majd autóit. ***Mindent a vendégért!*** Ez a mottó ma is.

Az étterem 2018-as átalakítása során az épületkülső is modernebb és figyelemfelkeltőbb megjelenést kapott, szem előtt tartva a településen élő lakosság érzelmi benyomásait, és csak olyan jellegű változtatások történhettek meg, amivel „az ikon” nem tűnik el. Az volt a cél, hogy a helyiek bátrabban és természetes módon jöjjenek be a fogadó éttermébe. Mintha csak haza érkeznének...

Míg korábban az étterem fehérabroszos miliője sokakat visszatartott, a külföldi átutazókon kívül ma könnyedséggel térhetnek be a helyi és környékbeli kis- és nagygyerekes családok, a különböző generációs baráti társaságok, még a kisiskolások is a helyre.

A tulajdonosok bíztak abban, hogy a 2018-as modernizáció, átalakítás és profilváltás után a nagyorosziak elismerően beszélnek a *Fogadóról*, és a jövőben is az a „szeretett épület” marad, amire büszkéek lehetnek, és nevezetességgé említik. Úgy tűnik az azóta eltelt három év ezt igazolta.

Ha találkozót szervezel a környéken, ezt a legegyszerűbb mondani: **“Találkozunk a Fogadónál!”** Hiszen mindenki tudja, hogy az hol van.

(*Molnár László*)

Önkormányzat hírei

Köszönet!

Ezúton szeretnénk megköszönni minden nagyoroszi lakosnak, akik részt vettek az eddig három alkalmat magában foglaló **„Tisztítsuk meg Nagyoroszit”** elnevezésű szemétszedési akciótervben, amelyet a *Hegyre Megye Egyesület* szervezésében, valamint a *Nagyoroszi Önkormányzat* támogatásával bonyolítottunk le. Időt, energiát nem sajnálva szedtük össze a mások által hanyag módon odaszállított hulladékot. Bőven van még terület, amelyet meg kell tisztítani. A jövőben folytatódni fog ezen területek rendbetétele is.

A képek magukért beszélnek, amik így sem adják vissza mindazt a befektetett munkát, ami által tisztábbá varázsoltuk a régi homokbánya körüli területet.

Jó érzéssel töltött el minket, hogy még vannak tenni akaró, jó szándékú emberek, akiknek fontos, hogy egy rendezettebb, egészségesebb környezetet tudjunk együtt kialakítani. Van még esély, hogy változtatni tudunk a jelenlegi helyzeten. Nem kis feladatot magunkra vállalva kezdtünk neki a tömérdek illegálisan elhelyezett szeméthegek felszámolásának.

Vándornyik Eszter

Kedves nagyoroszi lakosok!

Fogadják szeretettel egyesületünk bemutatkozását.

Civil szervezetünk, a **Hegyre Megy Egyesület** 2019-ben alakult, fő tevékenységi köreink és célkitűzéseink között szerepel a fenntarthatósággal és környezetvédelemmel kapcsolatos szemléletformálás, túrák, kirándulások, táborok szervezése, ismeretterjesztés, közösségépítés, az ember és a természet viszonyának harmonizálása. Tagjaink lelkes természetjárók, és legtöbbször a céljainknak megfelelő szakirányú végzettséggel és foglalkozással is rendelkezik (pl. *biológus, ökológus, geológus, túra- és idegenvezető, zoológus, tanár, gombaszakellenőr, turisztikai szakember*)

Nagyoroszi kötődésünk, hogy az egyesület a településen vásárolt ingatlant támogatásból és saját forrásból, amelyet felújítást és átalakítást követően közösségi térként fogunk működtetni, táborok, gyermek és felnőtt ismeretterjesztő programok, előadások otthonaként. A *Börzsöny* közelsége ideális helyszínné teszi számunkra a szép fekvésű községet.

Egyéb programjaink mellett Nagyoroszi önkormányzatával együttműködve helyi tevékenységeket is szervezünk. Ezek közül az első az, hogy a „**Tisztítsuk meg Nagyoroszit!**” eseménysorozat keretein belül Nagyoroszi és környékén felszámoljuk az illegális hulladéklerakatokat és megtisztítjuk a patakmedret. Ezt az idei és a következő év folyamán több eseménnyel fogjuk elérni.

Május 15-én meg is kezdtük a munkát a *Homokbánya* melletti nagy szeméthalom eltüntetésével, amit május és június folyamán további két alkalommal folytattunk. Ezen alkalomok során, a területen található szemétkupacok nagy részét sikerült felszámolni, eddig összesen 70 m³ hulladékot, de számos alkalomra lesz még szükség Nagyoroszi és környékének teljes megtisztításához. Az önkéntes szemétszedések rendkívül jó hangulatban teltek, a helyi lakosok, az egyesület és az önkormányzat tagjai hatékonyan és jókedvűen dolgoztak együtt, a harmadik alkalom végére pedig már a munkánk eredménye is meglehetősen látványos volt.

A következő helyszín változatlanul a régi *Homokbánya*, reményeink szerint utoljára. Szeretettel várunk ide (és a további alkalomokra is) minden Nagyoroszi tisztaságáért és rendezettségéért tenni vágyó kedves lakost! Az aktuális részletek a *Hegyre Megy Egyesület* és *Nagyoroszi Facebook* oldalain találhatóak.

Tervezzük még Nagyorosziban különböző ismeretterjesztő és szemléletformáló programok rendezését a **Művelődési Ház** és az önkormányzat együttműködésével, filmvetítésekkel, előadásokkal. Vezetett túráink is érdekesek lehetnek a helyi lakosság számára, a **Börzsöny** eddig is kedvelt célpontunk volt, de a jövőben még inkább törekedni fogunk arra, hogy a környéken szervezzünk kirándulásokat.

A túrák szervezése egyesületünk másfél éves fennállásának egyik legfontosabb tevékenysége volt. Kirándultunk a **Börzsönyben**, a **Pilisben**, a **Budai-hegységben** és a **Zemplénben** is. Voltak egynapos alkalmaink és sátras vándortúráink. Tavaly ősszel a **Zempléni-hegységben** vezettük a **Kéktúrázás Napjának** egyik kirándulását, és az idei rendezvényen,

október 9-én ismét a legkeletibb hegységünkben koordinálunk majd egy túraszakaszt. Túráinkat minden alkalommal tapasztalt és képzett túravezetők vezetik, és a jó hangulat mellett a résztvevők érdekes és hasznos geológiai, történelmi és biológiai ismeretekkel gazdagodhatnak.

Fontos feladatunknak tekintjük a turista-infrastruktúra karbantartását, felújítását is. A tavalyi év során 30 kilométernyi turistajelzést újítottunk fel, és idén is elvégezzük a **Kéktúra** egyik Börzsönyi szakaszának jelzésfelújítását az **MTSZ** finanszírozásában.

Szintén egyesületünk végezte a **Bükki Nemzeti Park** tanösvényeinek állapotfelmérését. Ennek során bejártuk a **Nemzeti Park** területén található tanösvényeket és jelentést készítettünk azok állapotáról, javaslatokat téve a felújítási munkálatokra, úgymint a turistajelzések újrafestése, az ismeretterjesztő táblák javítása, kicserélése.

Az infrastruktúrával kapcsolatos terveink között szerepel még az erdészetekkel, nemzeti parkokkal közösen új pihenőhelyek kialakítása, padok, asztalok, esőbeállók kihelyezése.

További tevékenységünk a gyermekprogramok szervezésében való aktív részvétel, hiszen a természet szeretetére nevelést és az azzal való megismertetést nem lehet elég korán kezdeni. Az idei évben egyesületünk tagjai tartanak rövid, ismeretterjesztő gyalogtúrákat a **Kékség búvártábor** gyerekeinek **Csobánkán**, illetve augusztus elején az **ÉLETRE-VALÓK** budaörsi alkotótáborában is mi tartjuk a délelőtti kirándulásokat.

Örülünk, hogy rátaláltunk Nagyoroszira, erre a gyönyörű környezetben fekvő, kedves kis községre, és immáron ezt a települést tudhatjuk egyesületünk székhelyének. Reméljük, hogy a lakosságot is egyre jobban megismerhetjük majd, és minél több hasznos, a helyiek számára is érdekes programot tudunk majd szervezni. Mindenkit szeretettel várunk a **Hegyre Megy Egyesület** eseményeire, amelyekről a **Facebook** oldalunkon tudnak tájékozódni.

Hegyre Megy Egyesület

Oroszi Hírhozó

Elektronikus változata pdf-ben a www.nagyoroszi.hu oldalon elérhető. Alapítva 2015-ben

Lapalapító-felelős kiadó:
Krasznainé Konczili Éva

Szerkesztőség elérhetősége:
2645 Nagyoroszi, Petőfi út 19.
nagyorosziujsg@gmail.com

Környezetünk

A Börzsönyi peremhegység keleti részének tájvédelmi és tájfejlesztési terve

2021.06.04.-én a *Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem* (röviden *MATE*) Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézete tartott előadássorozatot *Drégelypalánkon* a tervezett M2 autópálya határ menti térségének tájvédelmi és tájfejlesztés tanulmánytervével kapcsolatban. A hallgatóknak olyan komplex térségi tervezési feladatot kellett megoldaniuk, amelynek során egy adott térséget több oldalról megvizsgálva egy rendezési szempontokat is tartalmazó táji léptékű fejlesztési koncepciót dolgoznak ki. A konkrét feladat mindig igazodik a fogadó térség tájadottságaihoz és a felmerülő környezeti, gazdasági, társadalmi problémákhoz. Emellett a tanszék foglalkozik egész térségeket érintő tájépítészeti fejlesztési lehetőségekkel, tájtervezéssel, tájgazdasággal, zöldinfrastruktúra fejlesztéssel, illetve örökségvédelemmel. Az intézet szoros kapcsolatban van a *ConnectGreen Nemzetközi projekttel* is, amelyben az ökológiai folyosók szerepét is vizsgálják. Egy korábbi konferencia helyszínéül szolgált a *Szondi Kilátótér*, ahol a fent említett projektet bemutatták. A *ConnectGreen* programban öt országot átfogó program magyarországi vizsgálati területéhez tartozik a térségünk hat települése is: *Hont, Drégelypalánk, Nagyoroszi, Horpács, Patak és Ipolyvece*. A június 4-én megtartott előadás középpontjában a hat településhez kapcsolódó

területfejlesztés lehetőségei álltak, tekintettel az M2 autópálya várható hatásaira. A tanulmány elkészítéséhez hozzájárultak a *Duna Ipoly Nemzeti Park*, a *Nyugat Nógrád Területfejlesztési Kht.*, a *Szondi Kiállítótér* munkatársai és önkéntesei.

Az előadásokat megelőzően a hallgatók és oktatók egy tanulmányi út keretében körbejárták a térség településeinek tájértékeit is. Sőt, ennek köszönhetően valamennyi említett településen betekintheztek a vidéki életet jellemző számos gazdaság mindennapjaiba. Településünkön az előzetes felmérések alapján részükrol nagy szakmai érdeklődés övezte a mezőgazdálkodást folytató régi TSZ majorság területén folyó aktív, termelői kör mélyebb megismerése. A megfigyelést végzők véleménye szerint különlegesnek- és bizonyos tekintetben (*mezőgazdasági, társadalmi, és kultúr- és tájtörténeti vonatkozásban*) értékesnek számít az, hogy a nagyoroszi gazdák többsége a felosztott majorság területén szoros közösséget próbálnak kialakítani. Emellett igyekeznek kapcsolatot tartani a település egyéb részein gazdálkodókkal is.

Mindezt teszik úgy, hogy lehetőség szerint segítik egymás munkáját a mindennapokban, a gazdálkodó felek között jellemző az aktív kommunikáció. A projekt résztvevői *Szabó Kornél* segítségével jutottak el ekkor a Nagyorosziiban működő *Pintér Családi gazdaságba* is.

A *Pintér családi gazdaságban* *Pintér Bálint* családi gazdaság vezetőjének és *Varga-Pintér Ágnes* családi gazdaság tagjának segítségével a majorság belső területével, az épített gazdasági épületek jelenlegi funkcióival, a gazdálkodás múltjával és örökségeivel,

szüleik hagyatékával és a gazdaság jelenével ismerkedhettek meg a résztvevők. Ezt követően a legelő területek izgalmasnak ígérkező – traktoros pótkocsi szerelvényes – farmlátogatása következett, miközben Nagyoroszi térségének természeti értékei, a csodás *Ipolyvölgyi* panoráma is a résztvevők elé tárult. A túra során megtudtuk, hogy a gazdaság fő profilját az édesapjuk által évtizedekig üzemeltetett birka, sertés és baromfi ágazat megszüntetését követően napjainkban a szabad tartású húshasznú, döntően limousin fajtaalapon nyugvó marhatenyésztés jelenti Bálint vezetésével és a család közreműködésével. A terveiket számba véve megemlézték a családi gazdaság tagjai azt is, hogy a területek adottságaiba illeszkedő gyümölcs-termesztési ágazat elindításán is tervekkel felvértezve munkálkodnak. A résztvevők a másfél órás „marhaszafarit” követően, és a testvérek édesanyja által sült házi almás sütemény elfogyasztásával, Nagyoroszi természeti és gazdálkodását érintő élményeivel feltöltődve utaztak tovább *Drégelypalánkra*.

A délutáni konferencián nagy számban részt vettek a térségi felmérésben érintett települések lakosai, a települések polgármesterei – így **Babicska Károly** polgármesterünk is –, továbbá önkormányzatunk képviselő testületének tagjai (*Félix Ágnes, Varga Gábor*), a vendégeket fogadó gazdaságok képviselői (pl. a *Pintér Családi gazdaság tagjai*), és egyéb érdekeltségek (pl. *Duna Ipoly Nemzeti Park*), önkormányzatok képviselő tagjai is. A konferencián felmerültek kérdések az M2 autópályát nyomvonalával kapcsolatban is, melyeket közösen megvitattunk, ötletek és tanácsok is elhangzottak. A tervekben szereplő M2-es autópályát megépítése számos változást hozhat a térség

települései számára, melyből elemi érdekünk az, hogy az egyre erősödő közösségek minél több előnyt élvezhessenek. A hasonló hatástanulmányok és projektek kiváló kiindulópontot biztosítanak az itt élők, és a központi szervek számára a további tervezési munkálatokhoz. Nagyoroszi esetében a szakmai csoport által nagy hangsúlyt kapott a térségi kulturális és hagyományörzés további erősítésének javaslata, a mezőgazdálkodást végzők egyéb ágazatok felé való orientációjának erősítése, a település tájértékeinek (*Hora pincesor és szőlőskertek, Kaluckó településrész, a Börzsönyi peremvidék stb....*) ökoturisztikai és agroturisztikai szemléletű erősítésének lehetőségei. Sőt, a településen élő iparos foglalkozások további felkarolása is nagy jövőbeni fejlődést és megőrizni kívánt értéket képvisel nálunk. A nap végén örömmel nyugtázhattuk, hogy egy szakmailag megalapozott és családi közegben lezajlott esemény részesei lehettünk, az M2-es autópályát fő funkcióján túl nem csak tehermentesítené a térség településeinek napi forgalmát, hanem összefogásra és újszerű szemléletre is ösztönözheti a térség lakóit.

A közeljövőben számítani lehet a település- és területfejlesztési koncepciók miatt felmérésekre. Az ilyen irányultságú kutatások, felmérések elkészítésében szükség lehet a Nagyorosziiban és a környéken élő lakosság véleményére és tudására is.

Szabó Kornél

Varga Gábor

Bemutakozás

Kedves Olvasók!

Dr. Lukáts Tamásnak hívnak. Bizonyára sokan ismernek, mert én vagyok itt helyben az állatorvos. Abból a célból kaptam a felkérést az újságtól, hogy a tavasszal alapított új sportegyesületet mutassam be pár gondolattal, ami **Nagyoroszi Sport Klub (Nagyoroszi SK)** néven fog működni, és 5 évre én töltöm be az elnöki tisztséget.

Akik követik naprakészen a sporttal kapcsolatos fejleményeket itt helyben, azok tudhatják, hogy korábban **Nagyoroszi HBBSE** néven futott a sportegyesület, de annak a vezetését senki nem vállalta el, mivel **TAO** pénzzel kapcsolatban van az **Egyesületnek** évek óta adóssága, és többen úgy gondolták itt a faluban, hogy érdemes tiszta lappal kezdeni, és új alapokra helyezni a sportot.

Gönczöl Józsefnek, és a tevékeny vezetőségi tagoknak, a **Nagyoroszi HBBSE** korábbi elnökének köszönjük az eddigi munkáját, fáradozását hiszen kellett az egyesületet működtetni ahhoz, hogy folyamatos átmenet legyen a sportélet Nagyorosziban.

Köszönjük előre is a **Nagyoroszi Önkormányzatának Képviselő-testületének** is minden támogatást, amit biztosítanak a sportra is, hiszen működésünk alapjait ők biztosítják. Természetesen tagdíjat is kérünk a belépő tagoktól, számolunk jegybevétellel, próbálunk helyi szponzorokat is keresni, és a későbbiekben pályázat útján is próbálunk forrást szerezni.

Céljaink között szerepel, hogy a labdarúgás mellett, további szakágakkal is kibővítjük az egyesület repertoárját. Már komoly igény mutatkozik testépítő szakosztályra, ami a következő feladatunk lesz.

Biztosítani szeretnénk a sportolni vágyóknak az infrastruktúra folyamatos fejlesztését. Egyesületi kereten belül pedig vehessenek részt különböző versenyeken, bajnokságokon. Ezzel is öregbítve településünk hírnevét.

Bármilyen szakágra van igény, akkor kérem keressetek bizalommal, és lehetőségeinkhez mérten segítünk mindent, ha van rá komolyabb akarat.

Hajrá Nagyoroszi!

Dr. Lukáts Tamás

NAGYOROSZI

Kérjük Önöket, hogy kérdés felmerülése esetén lépjenek kapcsolatba a DTkH Nonprofit Kft. munkatársaival a feltüntetett valamint interneten megtalálható elérhetőségeken.

Lomtalanítási **igények leadása**: 2021. augusztus 23.-2021. szeptember 24. között

Lomtalanítás **várható időpontja**: 2021. szeptember 13. - 2021. október 29. között

Fontos! Lomtalanítási igényét **KIZÁRÓLAG** a településére vonatkozó “lomtalanítási igények leadása” időpontjában adhatja le! Ettől eltérő igénybejelentést nem áll módunkban fogadni. Társaságunk 2021. évben folytatja a házhoz menő rendszerű lomtalanítást

Az Önök településén 2020 november elsejétől hulladékszállítási közszolgáltatói feladatokat a Duna-Tisza Közi Hulladékgazdálkodási Nonprofit KFT. látja el.

A közszolgáltatás keretein belül, a korábbi gyakorlatnak megfelelően, a lakosságnak továbbra is lehetősége van évente egy alkalommal térítésmentesen, maximum 2 m³ hulladék mennyiségig lomtalanítási szolgáltatás igénybevételére.

A közterületek rendjének és tisztaságának megőrzése érdekében, lakossági igénybejelentés alapján, előre leegyeztetett – nem előre meghirdetett – napokon végezzük a lomtalanítást. A beérkező igények feldolgozása és azok sikeres teljesítése érdekében 2021-ben négy ütemben végezzük településeink lomtalanítását.

Az igénybejelentés feltételei:

Igénylést kizárólag a közszolgáltatásban nyilvántartott és szerződött, aktív (a szolgáltatást nem szüneteltető), közüzemi díjhátralékkal nem rendelkező ingatlanhasználók nyújthatnak be.

Fontos! Lomtalanítási igényét **KIZÁRÓLAG** a településére vonatkozó “lomtalanítási igények leadása” időpontjában adhatja le, melynek ütemezését mellékletünk tartalmazza. Ettől eltérő igénybejelentést nem áll módunkban fogadni.

Az igénybejelentés történhet:

- honlapunkon (www.zoldhid.hu) megtalálható űrlap kitöltésével
- személyesen az ügyfélszolgálati irodák nyitvatartási idejében (azonosítás ügyfélszám és személyes iratok alapján)
- a honlapunkról előzetesen letöltött igénybejelentő lap segítségével, melyet a lomtalanitas@zoldhid.hu email címre kérjük megküldeni. (**KIZÁRÓLAG** a megfelelően kitöltött igénylő lapok kerülnek feldolgozásra, visszaigazolásra)

A lomtalanítás során nem kerülnek elszállításra az alábbi hulladékok:

- vegyes települési hulladék (kommunális, háztartási)
- zöldhulladék
- szelektíven gyűjthető üveg, műanyag, papír hulladék
- veszélyes hulladék (festék, hígító, vegyszer, oldószer, fénycső, elem, akkumulátor)
- hungarocell, fáradt olaj, tintapatron
- inert hulladék (építési törmelék, bontásból származó anyag, csempe, járólap)
- nagyméretű gumiabroncsok (teherautó, munkagép stb.)
- elektronikai hulladék (begyűjtése egyedi szervezés alapján)

További információk, érdeklődés: +3628561200

Ügyfélszolgálat iroda elérhetősége: 2651 Rétság, Kossuth Lajos u. 43.

(Nyitva tartás: Hétfő – 10:00-18:00, Kedd – 8:00-12:00)

ÉLET A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

Néhány hónappal ezelőtt, az előző lapszámban arról számolhattunk be, hogy az akkor, a járványügyi rendelkezések értelmében zárva tartó intézmény néhány várható eseményét, tervezett programját megemlítsük. Mostanra megnyílt a művelődési ház a nagyközönség előtt, bár még nem minden esetben látogatható oltási igazolvány nélkül, és „megindult az élet” is, mely reméljük, mindenkit örömmel tölt el.

Május 21-én az **Együtt Európáért Alapítvány Öngyógyító közösségek konferenciájának** adott helyet intézményünk, melyet élőben és online közvetítéssel is követhettek az érdeklődők. Kiemelkedő volt **Pappné Béke Emese** pszichológus összefoglalója, illetve a méltán elismert **Bagdy Emőke** klinikai szakpszichológus, pszichoterapeuta, aki *A munka és a magánélet egyensúlya a női sorsban* címmel fejtette ki gondolatait előadásában.

Június 4-én a nemzeti összetartozás napja alkalmából neves fővárosi művészek megemlékező műsorát tekinthették meg az I. világháborús emlékműhöz látogatók.

Június 5-én gazdag gyermeknapi forgatag várta a kicsinyeket és nagyobbakat, ahol a bábszínházi és zenés előadások, az ugrálóvár és kézműveskedés nyújtotta örömeik közepette mindenki talált magának való elfoglaltságot. Köszönjük az **Együtt Európáért Alapítványnak** közös szervezésünk sikerét.

Június 10-én **Végh József** helytörténész, muzeológus író-olvasó találkozója került sor, aki **Nagyoroszi – Értékek és történetek** című könyvének bemutatása kapcsán beavatta a hallgatóságot az anyaggyűjtés részleteibe is.

Június 16-án felavattuk a **Pálfalvi Nándor Olvasórészleget** könyvtárunkban. **Pálfalvi Nándor** író, költő Nagyorosziban született, községünk díszpolgára. Műveiben szeretettel és tisztelettel ír szülőfalujáról, az itt valaha élt emberekről. Olvasórészlegünk kialakításával és ünnepélyes átadásával – melyet a *Nagyoroszi Börzsöny Általános Iskola* néhány tanulójának csodálatos műsora is színesített - szerettünk volna tisztelegni művészetére és emberségére előtt.

Június 26-án került sor – szintén az **Együtt Európáért Alapítvánnyal** közös szervezésben - az **Egészségünk nyomában** elnevezésű családi és közösségi nap

megrendezésére, melyen neves előadóktól értékes információkat kaphattak az odalátogatók az egészséges táplálkozás témakörében, valamint mozgásos feladatokban próbálhatták ki magukat. Természetesen a gyermekeket is számos vonzó program várta: az elmaradhatatlan ugrálóvár mellett bekapcsolódhattak a **Mesék az egészségről** című interaktív játékba; arcfestés és különböző foglalkozások közben szórakozhattak. Helyi kézműves termékek bemutatója és vásárlási lehetőség is színesítette a délutánt. A programon részt vevők gyümölcsök és vitaminban gazdag innivalók közül is válogathattak.

Július 2-án – az induló **Irodalmi Kör** keretében - **Cegléd József Kázmér Jókai-díjas** író látunk vendégül. Beszélgetőtársa, körünk vezetője, a szintén többkötetes író - költő, **Karaffa Gyula** volt. Acsaládiassá vált eseményen képet kaphattak a megjelent kedves vendégek **Cegléd József Kázmér** élettörténetéről, műveiről és a mai magyar irodalom helyzetéről.

Július 5-e és 9-e között nyári táborunk részesei lehettek azok az alsó tagozatos gyerekek, akiknek szülei dolgoznak, és a nyári szünidő alatt nehézséget jelent gyermekeik felügyelete.

A hét programjai között szerepelt Nagyoroszi köztéri szobrainak, emlékműveinek megtekintése, történetük megismerése, a környezetünkben lévő természeti és történelmi értékek – *Pataki halastó*, *Drégely vára*, *Szondi Kiállítótér* – meglátogatása, de kézműves és néptáncos délután, rendhagyó könyvtári óra, hangszeres daltanulás, drámajáték, valamint fejtörőkkel és vetélkedővel is egybekötött foglalkozás is tarkította a 24 gyermek vidámsággal eltöltött perceit.

A tábor ideje alatt az épület aulája megtelt játszani vágyó, de a közösségi szabályokat betartó, hangosan nevetgélő gyermekkel, akik a kihelyezett játékokkal pingpongoztak, lengőtekézték; az elektromos dartsban, a csocsóban vagy a sakk-asztalnál mérték össze tudásukat.

A tábor zárása a szülők meghívásával történt, akik megtekinthették a gyermekcsoport színdarabját, mely erre az alkalomra készült, és nagy lelkesedés övezte az előkészületeket és az előadást is. Természetesen a siker sem maradt el!

Szeretnénk tájékoztatni mindenkit várható nyári programjainkról!

Július 23-án 14.00 – 20.00 óráig szeretnénk megrendezni a **Nagyoroszi Értéknapot**, melynek keretében igyekszünk bemutatni helyi „kincseinket”: termékeket, termelőket, művészeti és művészi alkotásokat és alkotóit.

Augusztus 6-án 19.00-kor az **Open Circle** könnyűzenei együttes koncertje várható a művelődési ház belső udvarában.

Augusztus 20-án tartandó FALUNAPUNK programterve a következő:

(A műsorváltozás jogát fenntartjuk!)

- I. 10:00 Főzőverseny (csoportos)
 - Árusok utcája
 - Egészségügyi sátor
- II. Gyermekprogramok
 - Ugrálóvár
 - Óriás csúszda
 - Lufis bohóc
 - Arcfestés
 - íjászkodás
- III. 10:00 Kispályás focibajnokság *(Iskolaudvaron)*
- IV. 12:00 Ebéd
- V. 13:00 Kenyéráldás
- VI. 14:30 Szórakoztató programok
 - Vastag Csaba kisenekaros előadása
 - 15:00 Rózsás Viktória műsora
 - 16:00 Open Circle – könnyűzenei koncert
 - 17:00 Demeter Zsuzsi gyermekeknek szóló összeállítása
 - 18:00 „Bulizós” műsor
 - 20:00 Disco (zenét szolgáltat: Nagy Gábor „NAGA”)

Kis közösségek életre hívását és működését szorgalmazzuk, ezért **július 14-én 18.00 órára** várjuk azok jelentkezését, akik **„VARROGATÓ”** körünk tagjai lehetnének. A varrni szándékozókát **Hudák Andrásné (Orsi)** vezeti be a gépi varrás rejtelmébe. *(A kik rendelkeznek táskavarrógéppel, hozzák magukkal!)*

Rendezvényeink, eseményeink, programjaink aktualizált leírása utcai plakátokon és a **Nagyoroszi Művelődési Ház és Könyvtár Facebook** oldalán is elérhető, olvasható!

Tisztelettel: *Siklai Istvánné (Gyetzvai Juszt)*

Sajnos a *covid rendelkezések* miatt ebben a tanévben is sok olyan programunk elmaradt, melyek hosszú évekre visszatekintő, s hagyomány jelleggel működtek óvodánkban. (*Nógrádmarcali Szemétlerakó és Hulladékfeldolgozó megtekintése a nagycsoportosokkal, nyílt napok, az első osztályosok látogatása, évzáró, nagycsoportosok kirándulása*)

Nagy örömről viszont a rendeletben közzétett szabályok lehetővé tették, hogy május 26-án, délelőtt **Kisteleki Gergely**-aki a **Hortobágyi Madárpark és Madárkórház Alapítvány** munkatársa, ragadozó madaraival madárbemutatót tartson az udvarunkon a gyerekeknek. Három madarat hozott magával, **Verát** a Harris-ölyvet, **Deltát** a kormoránt, s **Chilit** a kis füles kuvikot. A gyermekek két csoportban hallgathatták meg a madarakkal kapcsolatos tudnivalókat, kérdéseket tehettek fel az előadónak; majd ezután került sor a madarak röptetésére; amit nagyon élveztek.

Május utolsó péntek délutánján ünnepélyes keretek között-szülők, nagyszülők és testvérek részvételével sor kerülhetett az iskolába menő nagycsoportosaink búcsúztatására. A kényszerítő körülmények miatt- az előző évhez hasonlóan- az óvoda udvarán kerülhetett csak sor a ballagási ünnepségre; hiszen zárt helyen történő intézményi programra csak védettségi igazolvánnyal jöhettek volna a hozzátartozók.

Szerencsére az időjárás kedvezett nekünk, s problémák ellenére nagyon színvonalasra sikerült a ballagók műsora; a gyerekek megható, szívhez szóló versekkel, dalokkal búcsúztak az óvodától, a dolgozóktól s óvodás társaiktól. A ballagók kis emlékkönyvet kaptak ajándékba az intézménytől; s a szülők jóvoltából igazi ballagó tarisznyával, s szerencsehozó apróságokkal az oldalukon búcsúzhattak el az óvodától.

Gyermeknapra apró ajándékkal kedveskedtünk óvodásainknak; édességet s hazavihető buborékfújót kaptak. Mindezek után a gyermekek számára megkezdődhetett a szabadabb, sok-sok játékkal, szabadban tartózkodással töltött nyári élet.

Ez az időszak viszont nehezebb feladatot is tartogat számunkra!

Az önkormányzat sikeresen pályázott az épület

belső felújítására-ami konkrétan a belső tér összes helységeiben történő lambéria leszedését, a falak vakolatának vízesedésig történő leverését, szárítását, utólagos vízszigetelését, visszavakolását, festését jelenti, s július 12-től augusztus végéig tart majd.

Ezeken kívül tervezzük még két csoport aljzatának felújítását, valamint egyéb kisebb javítást; természetesen sor kerül még a szokásos nyári nagytakarításra is.

Reméljük, hogy szeptember elsején az óvoda belül is megszépülve kezdheti majd meg a 2021-2022-es tanévet.

Holma Zoltánné Óvodavezető

Nefelejcs Óvoda

2021

A collage of 25 small, square portraits of children and four larger portraits of adults, arranged on a blue background. The portraits are arranged in a grid-like fashion. In the center, there is a large, soft-focus image of a purple flower. The text "Nefelejcs Óvoda" is written in a white, cursive font at the top, and "2021" is written in a white, sans-serif font on the right side.

BÖRZSÖNYÖS HÍREINK

Kedves Olvasóink!

A **Börzsöny Általános Iskolában** mozgalmasan teltek el a 2020-21-es tanév utolsó másfél hónapjának napjai. Tele örömmel, izgatottsággal, sok-sok – a járványügyi helyzet által engedett – programmal. A legtöbb osztály az osztályfőnök vezetésével végre osztálykirándulásra vehetett részt. Májusban, valamint a nyári szünet előtti utolsó napokban tanítás nélküli munkanapokat tartottunk: *Madarak, fák napját; Pályaválasztási napot; Művészetre Hívás Napját; Gyermeknapot.*

Ezúton is köszönöm a gyermekeknek és a kollégáknak a programokon való aktív részvételt, a **DÖK** segítő pedagógusának a szervezést. Hálás köszönetemet fejezem ki a szülőknek a tanév folyamán nyújtott segítségért, az egész tanévben való együttműködésért! 2021. 06. 18-án ünnepélyes keretek között bezártuk a tanévet, 19-én pedig ismét kirepült a biztonságot adó fészekből 16, 8. osztályos diákunk.

Kedves Nyolcadikosaink! Az egész tantestület nevében kívánom nektek, hogy megtaláljátok azt a hivatást, amit majd egész életetek folyamán örömmel, kitartással és megelégedéssel végeztek!

A tanévzáró ünnepségünkön nemcsak iskolánk tanulói zártak le egy korszakot az életükben. Két – a falu és az iskola életében jelentős szerepet betöltő – ember is búcsúzott a munkával teli évtizedeitől.

Pintér Sándorné Marika – mindenki védőnénije, és **Bódis Bertalan** kolléga, aki iskolánk hajdani intézményvezető-helyetteseként, intézményvezetőjeként és pedagógusaként is tevékenyen jelen volt mindennapi életünkben. Jelenjen meg ezen újság lapjain is a tanévzárón elhangzott köszönetnyilvánítás, búcsúzás.

Kedves Marika, Marika néni, kedves Védőnénink!

A védőnői hivatás a segítő foglalkozások egyik legszebb, legfelelősségteljesebb és legnehezebb ága, amelyet jól csak teljes odaadással, szívvel, lélekkel lehet ellátni.

Te mindezt az áldozatos, szép hivatást 23 éven keresztül vállaltad az iskolásainkért, amit mindig derüsen, vidáman végeztél.

Kedvesen és szeretettel tetted feladatodat, sok érdekes és hasznos előadást tartottál és szerveztél diákjainknak, lebonyolítottad a védőoltásokat, a versenyeket, mindig védted, óvtad a mieinket, figyeltél testi egészségükre és sokszor a lelküket is ápolgattad.

Életeddel sokaknak példát adtál olyannyira, hogy tanítványaink közül többen is ugyanezt a hivatást választották.

Köszönjük neked a gondoskodást, hogy törődtél tanulóinkkal, hogy szerettél minket!

Szeretni, ahogy csak lehet,

szébbé tenni az életet.

Mosolyt festeni minden arcra,

szépre nevelni, nem a harcra.

Megtanítani célokot látni,

zord időkben is emberré válni.

Felfedezni a titkokat,

amit az élet tartogat.

Megérdemelt pihenésedhez nagyon jó egészséget, sok örömet és vidámságot kívánunk Neked!

Kedves Kolléga, Berci bácsi, Tanár Úr!

45 munkás esztendő, 45 év gyermekzsivajjal, lármával teli, sok vidámság, elkötelezettség.

45 év szolgálat, nevelés – oktatás, teljes odaadás. 1988 óta dolgoztál Nagyorosziiban, a tanári pályát 1976-ban kezdted.

Munkádat mindig magas színvonalon végezted, jellemzett az ötletgazdag, igényes oktatás. A munka iránt való szeretetedet, az igényességet, pontosságot diákjaidtól is megkövetelted.

1999-2004-ig iskolánk intézményvezetőjeként nagy gondot fordítottál iskolánk korszerű technikai felszereltségére, fejlesztésére.

Pedagógusként tanórán mindig a legfrissebb digitális technikai vívmányokat használtad és erre oktattad, nevelted diákjainkat is.

Természetszereteted áthatotta munkádat. Minden tanévben megszervezted a *Madarak, fák napját* és a *Börzsöny napokkal* kapcsolatos programsorozatot, ahol a természet tiszteletére és szeretetére nevelted a gyermekeket és minket, kollégáidat is, mindig új ismeretekkel gazdagítva az iskola közösségét. Emlékeztetek voltak az általad szervezett kirándulások, túrázások, felejthetetlen volt a *Fülemülék éjszakája*, melyeket a gyermekek, szülők és kollégák bevonásával szerveztél és bonyolítottál le.

A **Határtalanul** pályázat egyik fő szervezőjeként a 7. osztályos gyermekekkel és kollégáiddal felfedeztetted Erdély csodálatos világát.

A rendőrséggel együttműködve sok tanéven keresztül eredményesen vettél részt diákjainkkal a **Közlekedés-biztonsági pályázatban** is.

Számtalan versenyt szerveztél: *Kaán Károly Országos Természet- és Környezetismereti Verseny*, 2012-től a *Herman Ottó Országos Biológia Verseny* feladat-készítője és szakmai koordinátora vagy.

Ezekon kívül szakmai életed során számos megérdemelt elismerésben részesültél.

Most sem pihensz, bár már szabadságodat töltöd, mégis alkotó munkával telnek hétköznapjaid. Tevékeny ember lévén szükséged van a szellemi és a testi feltöltekezésre is.

Pedagógusi pályád során rengeteg tudást adtál át tanítványaidnak.

Köszönjük neked, hogy ennyi mindennel megismertetted növendékeinket, kollégáidat. Megtanítottál minket a természet megbecsülésére és szeretetére, lendületteddel, tudásszomjaddal sokunkat megfertőztél, amit hálásan köszönünk!

Méltán kaptad meg munkád jutalmaként a **Pedagógusi Emlékérmét**, amit szeretettel és elismeréssel nyújtok át neked.

Kívánjuk, hogy még sokáig hódítsd meg a dombokat, hegyeket, mindig maradj ilyen tevékeny és tetterre kész, mint most vagy!

„Amikor az erdőn jársz, és rábukkansz valahol egy forrásra, ülj le melléje csöndesen és figyelj. Nagyon csöndes légy, és akkor hallani fogod a zöld ruhás tündérke hangját a surranó vízből. Ha pedig jó füled van, és érted az erdő nyelvét, akkor meghallhatod azokat a csodaszép meséket, amiket a forrás, a csermely, a patak tündére elmond ilyenkor a fáknak.”

Ezzel a *Wass Albert* idézettel kívánok szép, örömteli, további életet Neked, kedves Kollégánk!

Minden Börzsönyös diáknak, kollégának tartalmas, élményekben gazdag pihenést kívánok! Vigyázzatok magatokra, szeptemberben találkozunk!

Üdvözlettel:

Megyeri Attiláné intézményvezető

Nagyoroszi lakosoktól búcsúzunk!

„Nem múlnak ők el, akik szívünkben élnek, Hiába szállnak árnyak, álmok, évek, Ők itt maradnak bennünk csendesen.”

Móricz László (élt: 76 évet)

Walter Károlyné, Kovács Ágnes Jolán (élt: 69 évet)

Simonyi Károly (élt: 91 évet)

Egervári Károly (élt: 65 évet)

ÚRNAPJA

A *Szentháromság* vasárnapja utáni csütörtök az úrnapja, az *Oltáriszentség* ünnepe. A naphoz teljes munkaszünet és munkatilalom kötődött. Évszázadokon át az egyházi év legnagyobb ünnepei közé tartozott. A mindenkor katolikus társadalom legünnepélyesebb hitvallása, reprezentációja, az egyházhoz való tartozás kifejezésének alkalma volt. Szertartásain azoknak is részt kellett venni, például a pásztoroknak, akik foglalkozásuk miatt máskor ritkán látogatták a templomot. Általában a falusi-mezővárosi közvélemény fontosnak tartotta, hogy a közösség valamennyi férfi tagja ott legyen az úrnapi körmenetben.

A középkori és az újkor eleji magyar úrnapi körmenetek tömegméreteiről és pompájáról viszonylag sok és jó leírás maradt ránk. Különösen jól ismertek a budavári körmenetek, amelyeken a királyok: *Zsigmond, II. Ulászló, II. Lajos* is részt vettek. Az újkorban a *Habsburg-uralkodók* és a *bécsi udvar* is hatalmas pompával ünnepelte az úrnapját. E királyi és fővárosi ünneplések azért jelentősek, mert pompájuk, szokásrendjük kihatott a kisvárosi és falusi úrnapok szokásvilágára.

Az úrnapi körmenetben a pap baldachin, vagyis *supellát* alatt viszi az *Oltáriszentséget*. Előtte fehér ruhás kislányok vagy a *Mária-lányok* kosárból virágszirmokat szórnak. A templom környékén rövidebb vagy hosszabb úton haladó körmenet négy szabadtéri oltár előtt halad el. Ezeknél a pap az *Oltáriszentséggel* áldást oszt a négy világtáj felé. Az áldás a 20. századra szimbolikus jellegűvé vált, korábban azonban fölöttébb gyakorlati rendeltetése volt: az emberek, a föld, a vegetáció megáldását jelentette.

A körmenet útvonalába eső szabadtéri oltárok legtöbbször zöld ágakból készített lombsátrak voltak, amelyekbe képeket, szobrokat állítottak. A sátrakat ritkábban vallásos társulatok, gyakrabban egyes családok, nemzetségek készítették.

Az *Oltáriszentség* elé szórt virágszirom, valamint az úrnapi templomban széthintett fű és virág szentelménynek számított. *Sükösdön* az ünnep nyolcadáig, *Jézus Szíve napjáig* a templom padozatán maradt a fű és a virág. Ekkor a falu népe széthordta. Legtöbbször állatoknak adták, így várva áldást és szerencsét a jószágállományra.

Az *Oltáriszentséggel* megáldott úrnapi ág és virág egyike a magyar katolikus nép legtiszteltebb, legtöbbször tartott paraliturgikus szentelményeinek. A körmenet után mindenki igyekezett hazavinni a lombsátrak zöld ágaiból. Sokan a saját virágukat vitték haza, amelyet a körmenet előtt koszorú vagy csokor formájában a sátorra akasztottak, illetve a sátorba tettek. Az úrnapi zöld ágat otthon ezerféle célra használták. Horogfára fűzve távol tartotta a villámot, az istállóban felakasztva megvédte a jószág egészségét, fej alá téve elűzte az álmatlanságot, füstje gyógyított stb.

A járványügyi helyzet, és az időjárás engedte, hogy megtartsuk a körmenetet. Ezúton is hálás köszönet az *úrnapi körmenetet előkészítőknak*, és azon szolgálatot teljesítőknak. A fényképeket pedig *Félix Ágnesnek* köszönhetjük!

Dávid Ádám

Forrás: <https://www.arcanum.com/>

Pályázatok

Pályázati tájékoztató

Nagyoroszi Község Önkormányzata a 2021-es évben eddig az alábbi **Magyar Falu Program** felhívásokra adta be pályázatát:

Magyar Falu Program - Önkormányzati temetők infrastrukturális fejlesztése (MFP 2021)

A pályázati kiírás célja az **5000 fő, és ez alatti állandó lakosságú települési önkormányzatok tulajdonában lévő működő temetők** tekintetében a nagy terhet jelentő kötelező önkormányzati feladatok **ellátásának biztosítása**, és segítségnyújtás a feladatainak ellátásához a kiírás keretében megvalósítható fejlesztések által.

A pályázati kiírás célja a települési önkormányzatok számára a vidéki temetők állapotának javítására, felújításukra irányuló támogatása nyújtása.

A támogatás folyósításának **nem feltétele saját forrás biztosítása**/rendelkezésre állása.

Támogatás formája: vissza nem térítendő, 100%-os támogatási intenzitású hazai támogatásnak minősül. 100%-ban előfinanszírozással történik.

Eredmény: Nyertes pályázat.

Magyar Falu Program - Óvodai játszóudvar és közterületi játszótér fejlesztése (MFP 2021)

A pályázat célja az 5000 fő, és ez alatti állandó lakosságú településeken az önkormányzat tulajdonában lévő **játszóterek felújítása, építése, az óvodai játszóudvar és kültéri eszközfejlesztés támogatása**, ezáltal a vidéki kistételepeken élők egészséges testi és lelki fejlődésének segítése.

Alprogramhoz kapcsolódóan cél, hogy a vidéki kistételepeken élő gyermekek egészséges testi és lelki fejlődését segítse és kortól függetlenül lehetőséget biztosítson a szabadidő hasznos eltöltésére. Ennek keretében a kiírás célja, hogy minél több kistételepen elérhetővé váljon biztonságos, változatos játékokkal felszerelt játszótér, minden óvodában megvalósuljon a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szerinti követelményeknek megfelelő eszközök és felszerelések beszerzése, óvodai játszóudvarok felújítása, hiszen

ez elengedhetetlen a kisgyermekkorai nevelés hatékony fejlesztése szempontjából. Mindezek eredményeként létrehozott játszóudvarok, közterületi játszóterek, beszerzett fejlesztő eszközök hozzájárulnak, hogy a kisgyermek fejlődési lehetőségei javuljanak, a családtagok hasznos szabadidős tevékenysége biztosítottá váljon.

A támogatás folyósításának **nem feltétele saját forrás biztosítása**/rendelkezésre állása.

Támogatás formája: vissza nem térítendő, 100%-os támogatási intenzitású hazai támogatásnak minősül. 100%-ban előfinanszírozással történik.

Játszóter építésre került beadásra pályázat.

Magyar Falu Program - Közösségszervezéshez kapcsolódó eszközbeszerzés és közösségszervező bértámogatása (MFP 2021)

Az alprogram lehetőséget biztosít az **5000 fő, és ez alatti állandó lakosságú települések számára a nemzeti és helyi identitástudat erősítésére**. Támogatás igényelhető **a közösségszervezéshez kapcsolódó eszközbeszerzésre és közösségszervező foglalkoztatására**.

Magyarország Kormánya célul tűzte ki a kistételepek népességmegtartó erejének növelését, a fiatalok helyben maradását, az elvándorlás visszaszorítását. Az alprogram hozzájárul a helyi közösségi folyamatok kezdeményezéséhez, illetve megvalósításához kapcsolódó eszközök beszerzéséhez, közösségszervező bértámogatásához, esélyt adva a helyi kultúra, a szabadidős tevékenységek fejlődéséhez, hozzájárul a helyi közösségek közötti kapcsolat kialakításához.

A támogatás folyósításának **nem feltétele saját forrás biztosítása**/rendelkezésre állása.

Támogatás formája: vissza nem térítendő, 100%-os támogatási intenzitású hazai támogatásnak minősül. 100%-ban előfinanszírozással történik.

Jelenleg még nincs döntés.

A közösségszervezéshez (programok megszervezéséhez, lebonyolításához) kapcsolódó eszközbeszerzésre került beadásra pályázat.

Magyar Falu Program - Kommunális eszköz beszerzése (MFP 2021)

A program lehetőséget biztosít az 5000 fő, és ez alatti állandó lakosságú önkormányzatok számára olyan **új eszközök, gépek, munkagépek beszerzésére**, amelyek hozzájárulnak a belterületi közterületek megfelelő karbantartásához, közparkok, járdák,

járda melletti zöldterületek, emlékhelyek fenntartásához, gondozásához, a településtisztasági szolgáltatásokhoz, valamint a köztisztasági szolgáltatásokhoz.

A támogatás folyósításának **nem feltétele saját forrás biztosítása**/rendelkezésre állása.

Támogatás formája: vissza nem térítendő, 100%-os támogatási intenzitású hazai támogatásnak minősül. 100%-ban előfinanszírozással történik.

Jelenleg még nincs döntés.

Megpályázott eszköz: platós kisteherautó.

Nagyoroszi Község Önkormányzata

Sajtóközlemény

Cím: Lezárult az EFOP 1.2.9-17-2017-00076 projekt

2021.06.29.

2021.06.29-én lezárult az **EFOP-1.2.9-17-2017-00076** azonosítószámú, „**Hagyományok útján – Palóc Család és KarrierPONT Nyugat-Nógrádban**” elnevezésű projekt fő célja a gyermekek és családok segítése, illetve a nők támogatása. A nőket abban segíti, hogy a munkájukat és a családi életüket képesek legyenek hatékonyabban összeegyeztetni. A Nagyorosziiban működő Család és KarrierPONT tanácsadást és egyéni mentorálást nyújt, ingyenes gyermekfelügyeletet, gyermektábort, nyelvi képzést és munkaerő-közvetítést biztosít.

A projekt keretein belül számos rendezvény valósult meg. 6 alkalommal Nyugat-Nógrádi foglalkoztatási kerekasztalt, 12 alkalmas tréningorozatot, 3 alkalommal konferenciát, illetve 3 alkalommal „Nők Utcája” rendezvényt tartott a Nagyoroszi Család és KarrierPONT, illetve konzorciumi partnerei.

A foglalkozási kerekasztal azt a célt szolgálta, hogy a projektszervezetek, a partnerek és a helyi munkaadók együttesen megtárgyalják a problémákat, amelyeket ismernek, és azokra megoldást találjanak együttesen. Természetesen emellett hozzájárult a rendezvény ahhoz, hogy szorosabb és közvetlenebb kapcsolat jöhessen létre a résztvevők között, így megkönnyítve a közös munkát és növelve a sikerességet.

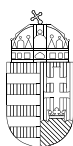
A tréningeknek köszönhetően ismereteket szerezhettek az érdeklődők az alternatív gyermekellátásról, az életvezetésről és a személyiségfejlesztésről, illetve kulturális programokon is klubfoglalkozásokon vehettek részt többek között.

A konferenciák megrendezésénél szintén a nők és a gyermekek voltak a főszereplők. A középpontban a nők szerepe és a vidéki élet lehetőségei és a családbarát megoldások álltak (családbarát iskolarendszer, családbarát épületek, családbarát települések fejlesztése).

A „Nők utcája” elnevezésű nagyrendezvény munkáltatói fórum és állásbörze volt. Ez elősegítette, hogy a munkát keresők és a munkaadók egymásra találhassanak, illetve tanácsadás is folyt a helyszínen.

Az említett programok közösségi élményszerzések és készségfejlesztésen keresztül segítették a projekt céljainak elérését. Ezekon kívül pedig kiadványok is készültek és a projekt hozzájárult az ismert jó gyakorlatok terjesztéséhez is.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tisztelt sportbarátok, focirajongók!

Szeretném egy pár mondatban összefoglalni az elmúlt szezon történéseit, ami sajnos elég rosszul sikerült, kevés örömet szerezve igazán lelkes szurkolótáborunknak.

Mint azt már a tavasz kezdetén elmondtam, az amúgy is nehéz ős után még nehezebb folytatás elé néztünk. Az erdőkeresi légió (7 fő) távozása után további 3 nagyoroszi játékosra sem számíhattam a folytatásban. Ez ugye mínusz 10 fő, ebből 7 játékos kezdőként szerepelt a mérkőzéseken. A helyükre nagy nehézségek árán leigazolt játékosok nem tudták pótolni a távozókat. Ez gyorsan beigazolódott a következő mérkőzéseken. A bajnokság ezen szakaszát úgy játszottuk le, hogy a legtöbb esetben 11-en voltunk a meccseken. Nehéz volt tartani a lelket a srácokban, a sok kudarc nagyon megviselte és elkésztette őket, és engem is. Egy szombati mérkőzésre (*Dejtár ellen idegenben*) nem tudunk kiállni létszámihiány miatt. Még sosem vártam, vártuk ennyire a bajnokság végét, mint most. Csak becsülettől játszottuk végig a szezont a szebb jövő reményében, amiért köszönetet mondok minden játékosnak, akik a nehéz időkben is becsülettel tették a dolgukat, a tőlük telhetőt. Most ez sajnos csak ehhez a gyenge szerepléshez volt elég.

A jó hír, hogy magunk mögött hagyva a *HBBSE* nevet viselő egyesületet, ősztől már **Nagyoroszi SK** néven indulunk. A névváltoztatásra az előző egyesület pályázatokkal kapcsolatos tranzakciók (*nem megfelelő elszámolás a kapott TAO-s pénzből elköltött eszközökre*) miatt volt szükség, ugyanis amíg eljárás folyik a *HBBSE*-vel szemben, senki sem vállalta el az elnöki posztot. Az új egyesület létrehozása nem egyszerű dolog, ami *Dávid Ádám* odaadó munkája nélkül nem valósulhatott volna meg. Ezek után nagyon örültem, hogy *Dr. Lukáts Tamás* elvállalta az új egyesület elnöki posztját és közösen mindent meg fogunk tenni, hogy a **Nagyoroszi SK** sok örömet szerezzen minden sportszerető embernek.

A végén szeretném megköszönni a játékosok és a magam nevében a polgármesteri hivatalnak és minden embernek, aki hétről hétre biztosította a működési feltételeket, hogy minél jobb körülmények között tudjuk játszani ezt a sportot, amit nagyon sok ember szeret.

Tisztelettel és köszönettel: *Garazsi József*

H.	Csapat	M.	Gy.	D.	V.	LG.	KG.	GK.	P.	BR.*	Megjegyzés
1	PATAK SE	32	26	5	1	191	39	152	83	9.5	
2	ROMHÁNY SE	32	26	3	3	110	34	76	81	9.4	
3	ÉRSEKVADKERT SE II.	32	26	4	2	144	44	100	80	9.4	(-2 pont)
4	DEJTÁR SE	32	22	1	9	119	45	74	67	9.3	
5	BERNECEBARÁTI-KEMENCE	32	18	3	11	97	59	38	57	9.3	
6	TERESKE KSE	32	17	3	12	89	62	27	54	9.2	
7	FELSŐPETÉNY SE	32	16	1	15	98	76	22	49	9.1	
8	RÉTSÁG VSE	32	15	4	13	91	80	11	49	9.1	
9	KÉTYBODONY SE	32	15	4	13	92	94	-2	49	9	
10	IPOLYSZÖGI SE	32	14	3	15	63	79	-16	45	8.9	
11	KESZEGI SE	32	12	5	15	89	89	0	41	8.9	
12	CSITÁR SE	32	9	5	18	60	120	-60	32	8.8	
13	LEGÉNDI SE	32	9	4	19	64	135	-71	31	8.8	
14	EGYHÁZASDENGELÉGEK FE	32	6	2	24	52	121	-69	20	8.7	
15	NAGYOROSZI HBB SE	32	5	7	20	66	126	-60	19	8.6	(-3 pont)
16	NÓGRÁDSÁP SE	32	5	3	24	58	133	-75	18	8.6	
17	ÓRHALOM SE	32	2	1	29	30	177	-147	6	8.5	(-1 pont)

“Folyamatban lévő fegyelmi ügyek miatt a tabella végeredmény nem végleges!”

Emlékeztető

Kedves és Kedvetlen Nagyoroszi Lakótársaim!

A jövő-menő időben egy főhajtásnyi csendes pillanatra: megállást kérek!

Eszteje már, hogy Hornyák Endrétől, a harmadik Magyar Köztársaság első Nagyoroszi polgármesterétől tiszteletes végső búcsút vettünk. Hiába tudjuk, hogy: „Minden ember halandó: de minden ember halála baleset, és még ha az illető tudja és el is fogadja, hogy egyszer meg kell halnia, az elmúlás egy váratlan, erőszakos esemény.” (Simone de Beauvoir) Eme végletes erőszak egyetlen ellenálló szépségtapasza a folyamatosan fenntartott emlékezés. Erre teszek kísérletet.

A történetet mintegy a végéről kezdve: idézem Hudák András őszinte, elmét-lelket megszorító, ám korántsem túlzó gyászbeszédének egy részletét, amely a búcsúztatott nyilvánosságra tartozó magánvilágát rajzolta meg, 1990-ig.

„**Hornyák Endre** 1946. november 3-án, iparos családba született Nagyorosziban. Szülei nagy szeretetben nevelték őt is és bátyját is. Általános iskolába Nagyorosziba járt, majd a középiskolát Vácon, a Löwy Sándor Gépipari Technikumban végezte, ahol technikus oklevelet szerzett. A középiskola befejezését követően Tolmácson, a Gépállomáson kezdett el dolgozni technikusként. (...) A munka mellett azért a magas, jó kiállítású fiatalember a jövőjére is gondolt és 1967-ben gyermekkori szerelmét, Farkas Gizellát vette feleségül. Az évek folyamán három gyermekük született: Andrea, Endre és a legkisebb Emőke. Nagy bánatukra azonban a kisfiú születése után csak néhány órát élt. A lányok minden szeretetet megkaptak szüleiktől, akik igyekeztek részükre a lehető legtöbbet megadni. Az évek múlásával a jó képességű technikusból a Gránit Csiszolókoronggyár üzemvezetője lett. Ehhez az is kellett, hogy folyamatosan képezze magát. Az évek folyamán szakmai, közgazdasági, politikai irányú végzettséget szerzett. 1985-ben a Felsőszintű Vezetőképző Iskolán államvizsgázott. Ebben az 1981-1987 közötti időszakban töltötte be a Nagyoroszi Ivóvíz Társulat elnöki tisztét. Amikor a 21 éves tolmácsi tevékenysége lezárult, Nagyorosziban politikai tisztséget töltött be, majd a helyi termelőszövetkezet ipari ágazatvezetőjének kérték fel. A folyamatos vezetői beosztások, a nagy ismertségre való tekintettel a rendszerváltást követő 1990. évi helyhatósági választáson a választópolgárok bizalmat szavaztak Hornyák Endrének és megválasztották Nagyoroszi polgármesterének.”

Mi, visszafogottságra szoktatott vidéki közemberek, 1989-90-ben igen gyakran ráncoltuk a homlokunkat, mert valahol „odafönn” váratlan és kiszámíthatatlan döntések és történések születtek. Ezek ma már történelmi adattá kövesedtek.

- 1989-ben létrejött a sok-sok szögletes asztalból összerakott Kerekasztal Tárgyalások sorozata;
- 1989. június 16-án Nagy Imre és társainak újratemetése zajlott;
- 1989. szeptemberében a Németh-kormány sorompót nyitott a keletnémet, turistáknak álcázott menekülteknek, hogy a *kerítésen* túli nyugati világba juthassanak;
- 1989. október 23-án Szűrös Mátyás kikiáltotta a harmadik Magyar Köztársaság létrejöttét.

Ennek nyomán (Istenem!, annyi párt és plakát nőtt ki a földből, esett le az égből, hogy abban az évben akár a kerítésfestést is hanyagolni lehetett!), az 1990. tavaszán megválasztott új összetételű országgyűlés egy másfajta államszerkezet létrehozását is meghatározta. E sokirányú változtatások egyike volt az önkormányzati törvény, ami természetesen községünkre is vonatkozott. E jogszabály elismeri és védi a helyi közösségek önkormányzathoz való jogait, lehetővé teszi, hogy a választópolgárok helyi közössége közvetlenül, önállóan és demokratikusan intézze a helyi érdekű közügyeket.

1990. augusztus 27-én kezdődtek meg a jelölések a polgármesterekre és a helyi képviselőtestületek tagjaira. A korábbi gyakorlattal szemben az új szabályozás megszüntette a politikai szervek kizárólagos jelöltállítási jogát, s jelöltet ajánlhatott minden választópolgár, aki választókerületében választójogát gyakorolhatta.

A törvény Nagyoroszira nézve (és még az ország 2910 településére vonatkoztatva) a közvetlen polgármesterválasztást tette lehetővé. (Érdekesség, hogy a közvetlenül megválasztott polgármesterek túlnyomó többsége (2415 fő - 82,9 százalék) függetlenként indult, ami zömmel azoknak a korábbi pártállami vezetőknek újraválasztását jelentette, akik nem léptek be egyik új pártba sem.) Ezek sorába tartozott Hornyák Endre is.

Összegezve: 1990. októberében az önkormányzati választás eredményeként Magyarországon megszűnt a tanácsrendszer. A hivatali apparátust ettől kezdve a jegyző irányította. Szemben a tanácsi igazgatással, az önkormányzatoknak nem lettek politikai, jogi értelemben vett felettes irányító szervei. A települési önkormányzatra vonatkozó döntést kizárólag a választott testület, esetleg helyi népszavazás hozhatott.

Kis János filozófus, az SZDSZ egyik alapítója és első elnöke, egy visszatekintésében úgy fogalmazott: „1989-ben azt tapasztaltam, hogy a történelmi pillanat gyarló lényeket is önmaguk fölé emelhet”. Országos viszonylatban bizonyára helytálló e megállapítás, ám Nagyoroszi vonatkozásában, szerencsénkre, nem így történt. Számunkra, a község tágabb nyilvánossága számára, ekkor kezdődött Hornyák Endre falu-alkító „közélete”.

Akinek embersorsára most emlékezem; 1990-ben töltötte be életének 44. életévét. Ez azt is jelenti, hogy helyben vaskos gyakorlati és elméleti tapasztalatok birtokában - (a lapátnyel markolása és forgatása után a „megmondom, hogyan csináld” iskola végére érve) -, egy ereje teljében lévő férfiember magabízón, eleddig mások által is ismeretlen feladatok elé állítja önmagát. Ezt hívhatjuk merészségnek is, én bátorságnak nevezem.

A teljesség felmutatása lehetetlen. Ám hitvesével, Farkas Gizellával folytatott beszélgetéseink bepillantást engednek egy közember magánvilágába is. Krónikásként az énazonosság egyensúlyát látom, ami reményeim szerint szélesíti és pontosítja a Hornyák Endréről kialakult képet.

*

- Házasságkötések valóban egy gyerekkori szerelem eredménye?

- Így van. Én hetedikes voltam ő nyolcadikos. Együtt jártunk néptáncrea és fellépni is, amit Rakonczi Tóni bácsi vezetett.

- Közös életetek hogyan indult?

- Mi úgy döntöttünk: 1966. decemberében összeházasodunk. Én ragaszkodtam az egyházi esküvőhöz, mert ez tetszett nekem, és mindig is ezt képzeltem el, hogyha majd odajutok, akkor... Endre sem tiltakozott. Ennek azonban komoly akadálya volt, hogy én katolikus voltam, Endre pedig evangélikus. Ilyenkor reverzálist, azaz nyilatkozatot kell készíteni, amiben a felek elismerik, hogy a születendő utódok melyik valláshoz tartoznak majd, meg egyebek. Eme egyházhivatali procedúra elég hosszadalmas, de a szerelem és a lagzira való előkészületek körülményei nem tűrtek halasztást. Ez ügyben édesanyám gyakran járt az atyánál, hogy találjon valamilyen megoldást. Végül aztán Sudár atya azt mondta Endrének: „Ő ismeri annyira őt, hogyha a szavát adja, hogy engem nem gátol vallásom gyakorlásában, akkor beleegyezik a házasságkötésbe. A többit majd a püspöknél elintézi.” Így is történt, és 1967 januárban összeházasodtunk.

- Endrének és szüleinek egymáshoz való viszonya milyen volt?

- Nagyon jó! A mai napig is úgy gondolok rájuk, hogy példaadó szeretettel nevelték gyermekeiket, ami aztán egész életét végig kísérte. Apósom, bár cipésmester volt, de igen okos, értelmes ember és félig-meddig művész is volt, mert örömét lelte képek festésében. Házasságkötésünk után 13 évig laktunk együtt, ami harmonikus volt. Kétségtelen, hogy voltak olykor súrlódások, amiben leginkább a férjemet sajnáltam, hiszen ő a fiúk volt, míg én „csak” a menyük. Igyekeztem azt a tiszteletet megadni nekik, ami kijárt, cserében úgy éltünk, ahogy az a „nagy könyvben” le van írva. Gyermekkori körülményeimhez képest, Hornyákéknál élni és lenni maga volt a „mennyország”.

- Kezdetben hol dolgoztatok?

- Én, mint képesítés nélküli óvónő, először Romhányban dolgoztam. Majd a Járási Művelődési Hivatal alkalmazott, mint képesítés nélküli „állandó beugró” óvónőt. Hol melyik helyen volt óvónőhiány, üresedés, betegség vagy GYES miatt, hát odaküldtek. Így összességében vagy kilenc-tíz környező településen voltam helyettesítő. A következő lépcsőben a helyi ÁFÉSZ-hez kerültem, akik támogatták tanulmányaimat az óvónőképzőben.

Endre katonának való bevonulása előtt és utána is, sokáig, talán egészen 1986-87-ig a tolmácsi Gépállomáson dolgozott. Kezdetben, mint technikus, aztán az évek alatt mindig-mindig egy picit feljebb jutott a ranglétrán. Egyik meghatározó vezetője lett az egyre terjeszkedő cégnek, aminek neve menetközben vagy háromszor is változott. Különféle beosztású munkatársai kifejezetten kedvelték őt, és szakmai sikerei is voltak. Olyannyira, hogy egyik csiszolókorong termékük nemzetközi érdeklődést is kiváltott, amiért mások mellett őt is meghívták egy kanadai kiállításra. Ám ahogy az lenni szokott, az életben semmi sem gömbölyű! Már a kezében volt a kanadai vízum, amikor főnöke közbelépett, akit régóta mardosott a szakmai féltékenység.

Így aztán a létrejött „kutya-helyzetben” az utazás elmaradt, helyette más utazhatott Kanadába.

- Felteszem; Endre ezekben az években lett az MSZMP tagja. Ehhez családja hogyan viszonyult?

- Hát nem hiszem, hogy megdicsérték érte! (Bár ezt egymásközt nem beszéltük ki soha.) Egyrészt, mert apjának is volt az életében egy akkori szemmel súlyosnak mondható fekete foltja, pedig ha valakiről el lehet mondani, hogy becsületes, jószándékú, segítőkész ember volt, az biztos, hogy ő volt. Másrészt karnyújtásnyira még itt volt mögöttünk az ötvenes évek világa, amit a vidéki emberek igen megszenvedtek. Később engem is kapacitáltak a tagságra. És én is hittem, hogy ezzel az eszmével a világot lehet megváltani! Az más kérdés, hogy mi lett belőle, és menetközben milyen emberek kerültek bele. Ma már szinte lehetetlen érzékeltetni azt, hogy mi ketten őszintén meg voltunk győződve ennek az eszmének helyességéről.

- Miért pont ide, a Hora aljára építkeztetek, és ennek folyamata mekkora terhet jelentett?

- Nem újdonság, hogy az 1970-es években már lehetlenné vált a többgenerációs életvitel, mert ahhoz terület, szobaszám, meg egyebek szükségesek. A fiatal párok egyre inkább a saját lakáshoz való jutás gondolata körül pörögtek, így mi is. Ennek jegyében volt is két kísérletünk. Előbb egy kész épület és annak majdani átalakítása, később telek vásárlása tekintetében, ám mindkét esetben olyan nehézségekbe ütköztünk, amit inkább elkerültünk.

Körzeti orvosunk, Windegg doktor, Kapás Laci és Endre jó barátságban voltak. A doktor úrnak nagyon tetszett ez a horai rész, és mindenképp itt akart építkezni. Ennek viszont legfőbb akadálya az volt, hogy akkoriban ez még külterületnek számított, tehát előbb el kellett érni, hogy a területet átminősítsék. Miután körorvosi minőségében jó kapcsolatban állt a község akkori vezetőivel, ez hamarosan meg is történt. Így lett aztán, hogy elkezdhattuk az építkezést. Kapás Lacival Endre testi-lelki jóbarátok voltak, így szinte mindent együtt és párhuzamosan végeztek. Olyannyira, hogy a kiadások minimalizálása érdekében, a két lakás hajszálpontosan egyforma, így spórolva az egyedi tervezés és egyéb előzetes költségeken is. Indulásként Laci eladta az autóját, nálunk szüleim vettek föl személyi kölcsön hitelt s átadták nekünk. Ahogyan Laci a kocsit árát felezte meg velünk, úgy mi is a szülőktől hitelt. Tehát olyan szoros együttműködésben tevékenykedtünk, mintha testvérek lennénk. Közben én már státuszba kerültem a Nagyoroszi óvodában, ami által lehetőségem volt pedagógus kölcsön igénybevételére, és ez akkor egy százalékos kamattal működött.

Az építkezés folyamata mindig kalákában történt, négyen-öten mindig összejöttek. Akik most hirtelen eszembe jutnak, az Zábrádi Zsiga, Drégelyvári Öcsi, Uskert Feri volt. Amikor meg nekik volt szükségük segédmunkára, akkor Endre érthetően visszasegítette őket. Természetesen apám, öcsém és a rokonság többi tagja is segédkezett. Én meg főztem rájuk, mert jobbat nem tehettem. Rettenetesen sokat dolgoztak, míg 77-78-ra úgy ahogy, de lakhatóvá vált az épület. Jöttünk is volna azonnal, de közben apósom lebetegedett, s ebben a helyzetben nem akartuk magukra hagyni őket. Így aztán még egy telet náluk töltöttünk. Bár ne tettük volna, mert azon a télen a lakás csövei szétfagytak! Ez úgy hiányzott, mint ablakos tótnak a hanyatt esés!

Tavaszdóván aztán beköltöztünk. Ezt a költözést úgy kell elképzelni, hogy kézikocsival, több fordulóban toltuk ide a dolgainkat, mert olyan szegények voltunk. Fűtésünk elég változatosan alakult, mindig épp azzal csináltunk meleget, ami a legolcsóbb volt. Így aztán volt olajkályha, szenes kályha, villanyfűtés, cserépkályha, míg végül most a gáz. Idegen, ha erre jár és látja a sok kéményt a tetőn, azt hiszi; itt gazdag ember él. Egy fenét, csak a szükség kényszerített rá!

- Endre szerette tolmácsi munkáját, ezért furcsállottam, hogy egyszer csak kilépett onnan és megjelent Nagyorosziiban, mint főállású függetlenített párttitkár. Ennek mi a háttere?

- 1987 körül a járási pártbizottság vezetése folyamatosan járt a nyakára, hogy fogadja el a Nagyoroszi Pártbizottság (talán így hívták) vezetését. Szervezetileg, azt hiszem, ide tartoztak a társközségek és a területen lévő egyéb üzemek, szövetkezetek alapszervezetei is. Ezt – minden ennek ellentmondó híreszteléssel szemben – semmiképpen sem akarta elvállalni. Még engem is felkerestek, hogy beszéljem rá őt! Hát ilyet, hogy tehettem volna?! Aztán Varga Jóska, a Járási Pártbizottság főnöke csak megtalálta a gyenge pontját; a hiúságát! Azt mondta, hogyha ezt nem vállalja, akkor bizonyára alkalmatlan a tolmácsi vezetői működésére is. Ez oly mértékig dühítette, hogy végül igent mondott, azzal a feltétellel, hogy csak addig végzi ezt a munkát, amíg nem találnak majd helyette egy másik embert. Aztán csak találtak egy erre a posztra alkalmas másik embert. Így került aztán a helyi termelőszövetkezet ipari melléküzemeinek ágazatvezetői tisztébe. Erre az időszakra, vagyis Varga Laci tanácselnöksége idejére esett, hogy tanácsstag is volt.

- Ezzel elérkeztünk 1990-hez s a számunkra addig ismeretlen önkormányzati választásokhoz. Endre milyen hatások alapján gondolta úgy, hogy versenybe száll a polgármesteri cím elnyeréséért?

- Veled együtt mások is arra ösztökélték, hogy induljon, induljon, mert ismertsége van és ő sem „téved el a faluban”. Ezen felül pedig sem párttagsága révén, sem egyéb társadalmi funkciói – mint például a Víztársulat vezetése – kapcsán terhére, becsülete ellen kifogás nem merülhetett fel. Így végül is neki indult.

- És nyert. Döntése otthonotokban okozott feszültséget? Egyáltalán: veled megbeszélte?

- Én akkor elképzelni sem tudtam, hogy mennyi gondot-nyűgöt vesz a nyakába! Én nagyon rosszul éltem meg! Egy pillanatig sem gondoltam, hogy „hüha!, most én polgármesterné vagyok!” Lebeszélni vagy rábeszélni meg sem próbáltam, addigra már majd 25 éves házások voltunk, alaposan ismertük egymást. Azt tudtam, ha elvállalja, akkor nagy lelkesedéssel fogja végezni a dolgát, én meg minden igyekezettel azon leszek, hogy segítsem őt. Így azt is tudomásul vettem, hogy nálunk a hétvégék nemcsak a családé és a focié lesznek. Olykor mondta is, hogy ezt a munkát csak stabil, kiegyensúlyozott családi háttérrel lehet végezni. Én ehhez tartottam magam! Sohasem zsörtölődtem amiatt, hogy most ide vagy amoda megy. Rábíztam. Pedig volt, hogy majd megfulladtam a méregtől. Például kinn voltunk a temetőben, nagyanyja sírjánál. Hát akkor is odajött valaki, hogy polgármester úr ez a bajom vagy az! Hát annak az embernek nem jut az eszébe, hogy a polgármester is ember?! Vagy éjjel szól a telefon, hogy valamelyik kútkalitkát összetörték. Más választásunk nem volt, kisbalta, sárga madzag, és mentünk a kutat elkeríteni, mert ha oda valaki beleesik: hát ki a felelős?

- Működése alatt volt-e valami személyét érintő kirívó inzultus?

- Nem, nem volt. Se névtelen levél, se ajtóra biggyesztett átkozódás, semmi. Azt nem számítom, hogy kétszer vagy háromszor az éjszaka kellős közepén, afféle éretlen suhancok hívták bemutatkozás nélkül a postahivatal mellől. De hát ezek komolytalan dolgok voltak. Talán egy volt, az utolsó választás környékén. Egy szemüveges fiatalember az Árpád térről idetolta a szelektíves kukákat. Kérem tőle, hogy ugyan mit csinál? Azt felelte: „Szemetet hoztam a szemétnek!” Hát szép! De Endre nem csinált belőle ügyet. Furcsa módon a legtöbb problémája nyugdíjba vonulása után keletkezett.

- Endre idehaza is polgármester volt? A problémáit hazahozta?

- Nem hozta haza és nem beszélte meg velem, legfeljebb nagyon ritkán. Amúgy is amolyan titokzatoskodó volt, inkább másokkal beszélte meg problémáit.

- Ha minden gondját oda akarta hagyni, akkor mi volt a kedvenc foglalatossága akkor és nyugdíjazása után?

- Legjobban barkácsolni szeretett. A ház körül, az utóbbi tíz évben a pincében alakított ki magának egy kis műhelyfélét. Meg persze a faluval kapcsolatos tárgyi és írásos dolgok. Ezeket rendezte, rendszerezte.

- Személy szerint mire vagy a legbüszkébb férjed húsz éves tevékenységéből?

- Én lélekben mindig büszke voltam rá, mert tudtam és tudom, hogy mindig azon töprengtettem, hogy miként lehet javítani, előrébb vinni a falu sorsát. Aki róla rosszat mond, az vagy hazudik, vagy téved. Nem akarom az egekig magasztalni, de az biztos, hogy rosszat senkinek sem akart. A véleményét mindig megmondta, ha kellett kicsit érdekesebben is, kinek mi járt, vagy kit hogyan ismert. Bárhová mentünk sokan-sokan ismerték, és mindig nagy szeretettel fogadták.

- Amikor nyugdíjba került, lélekben el tudott szakadni a polgármesterségtől, hivatali dolgaitól?

- Hát nem, persze hogy nem, de ennek legalább három oldala volt, mint az éremnek. Az első és legfontosabb: ő úgy gondolta, hogy a polgármesteri tisztség az egy személytől független valami, aki által folyamatok indulnak el, és vagy befejeződnek, vagy átnyúlnak a következő ciklust betöltő személyhez. E folyamatszerűség jegyében az átadás-átvételkor még az aktuális naptárát is otthagyta, hogy segítségére legyen utódjának, akivel egy folyamatos párbeszédet képzelt el. Úgy vélte, hogy húsz éves tapasztalata nemcsak feljogosítja erre, hanem még hasznára is válhat az új felállású önkormányzatnak. Az éremnek második oldala, hogy ez egy kicsi falu. Ennél fogva minden véletlen vagy célzott szó akaratlanul is eljut a másik ember fülébe, miképpen az is, hogy ama bizonyos naptárt nem találták meg. Aztán megjelent az újság, amiben úgy volt feltüntetve az alvégi utca (*Petőfi utca*) rendbetétele, mintha azt az új vezetés alkotta volna. Lassan aztán – különféle ügyek kapcsán – egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy minden sikeres dolog az új vezetésnek köszönhető, és minden kudarc a régi számlájára írható. Még azzal is megvádolták, hogy távozása során bizonyos iratokat elvitt a hivatalból, ami aztán lelkileg végképp méltatlan helyzetbe hozta. És az érem harmadik oldala, hogy amivel nem értett egyet, az nemcsak bosszantotta, de hangot is adott neki, ami persze a falusi hírharangok jóvoltából célba is ért. Lassan, fokozatosan kialakult és rögzült egy ellenségeskedés, aminek haszna nem volt, viszont az erre figyelő embereket megosztotta.

- Beszélgetésünk megkerülhetetlen része Endre betegsége, ami a halálát jelentette. Ezért arra kérlek, csak annyit közölj erről, amennyit feltétlenül szükségesnek tartasz!

- Az első felvonás még 1997 körül zajlott. Testsúlycsökkenés, egyre növekvő izületi fájdalmak. Még akupunktúrás kezelést is igénybe vett, aminek jótékony hatása majd egy évig kitartott, de ez csak átmeneti javulást hozott. Valójában a tüdejével volt baj, ami miatt műtétre is sor került. Ezt követően, egészen 2019 márciusáig visszanyerte életerejét, ám akkor újra problémák merültek fel, amik a szívproblémái miatti folyamatos ellenőrzéseken derültek ki. Ezek aztán oda vezettek, hogy pajzsmirigyét el kellett távolítani. Aztán volt két rettenetes hét, ameddig várakozni kellett a szövettani eredményre, ami sajnos pozitív lett.

- Tudta, hogy halálközeli állapotba került?

- Persze. Megijedt. Ki nem? Andrea lányom naponta vitte őt infúziós kezelésre, mert ő mindenkinek, orvosnak, családnak kijelentette, hogy semmilyen kórházba sem fekszik be, hiszen voltak neki előképei. Testvére, egy-két barátja, kiket ezeken a helyeken meglátogatott, s ezek elég szörnyű emlékeket hagytak benne. Aztán betegsége terjeszkedésével arányosan, elindult a lassú testi fogyás folyamata. Letargiába sose esett. Nem panaszkodott, tán fájdalmai sem voltak, bár én ezt elképzelni sem tudtam. Kemény ember volt, nem jajgatott, nem panaszkodott. Inkább azt mondogatta, hogy neki előbb kell meghalnia, hiszen a végső dolgok elrendezése csak rám hárulhat. Technikusi gondolkodásmódja sosem változott, így a síremléket is maga tervezte. Még makettet is készített róla! Különféle számok és összevetések alapján, még a halála idejét is „megtervezte”, de ebben talán egy évet tévedett. Aztán belázasodott, és egy csendes levegővétel után...

- Örült-e a Díszpolgári címnek?

- Biztos, hogy sokat jelentett neki! Endrének mindig is volt tartása, most meg úgy kellett kitolni őt a szobájából. Örült neki, de milyen öröm az, amikor már csak a szám sarkából mosolygok? Emberi mivoltában ő akkor már nem az volt, amilyen mindig, de örült, hogy életében legalább elismerték.

- Köszönöm a beszélgetést!

*

Hornyák Endre húsz évig folyamatosan betöltött megbízatását 2010-ben, nyugállományba vonulásával felmondta. Innen Koncz László, akkori alpolgármester, egyik 2010-hez közeli falugyűlésen elhangzott méltatásából idézek. (A részlet teljes szövege a Végh József által írt és szerkesztett gyönyörű kiállítású könyvben olvasható. A Nagyoroszi értékek és történetek című terjedelmes, a falu homályosuló belvilágát feltáró szerteágazó munkát mindenkinek örömmel ajánlom a figyelmébe!)

„Polgármesterként a község biztonságos működésére helyezte a hangsúlyt, amelyet az ország társadalmi-gazdasági nehézségei között a mai napig sikeresen fenntartott. Aktív tevékenységének köszönhetően jelentős fejlődésen ment keresztül Nagyoroszi infrastruktúrája. A legfontosabbakat emelném ki, úgy mint:

- a telefonhálózat és a vezetékes gázhálózat kiépítése;
- a szennyvízhálózat kiépítése;
- az úthálózat folyamatos fejlesztése és karbantartása;
- az új postahelyiség kialakítása;
- a kábel-tv hálózat kialakítása;
- a község közvilágításának korszerűsítése;
- a labdarúgópálya világítása és az öltöző felújítása társadalmi munkával;
- közintézmények folyamatos felújítása, akadálymentesítése;
- továbbá a ravatalozó előterének kialakítása;
- sikerült megoldani Nagyoroszi válságba került gyógyszerellátását is;
- irányítása alatt sikerült megoldani a négy községet érintő borsoberényi hulladéklerakó és az ugyancsak több községet érintő szennyvízberuházást is. (...)

Húsz éves munkája során mindig a közösség javát szolgálta, a közérdeket tartotta szem előtt, és fontos volt számára a falu lakóinak véleménye. (...) Az önkormányzati képviselőkkel és a hivatal dolgozóival való kompromisszumkészsége segítette munkásságát ciklusokon át.”

A fentebbi felsorolásból elgondolható, hogy e valóban látványos fejlesztések menetében mennyi vélt vagy valós sérelem, illetve ilyen-olyan javaslat született a lakosság részéről. Ezek megnyugtató módon való kezelése emberes pedagógiai feladat, miként a közmondás is tartja, hogy: „a kecske is jóllakjon és a káposzta is megmaradjon”. Egyfelől: faluvezetőként a kitűzött cél fenntartásának és megvalósításának szigorú elkötelezettsége munkált benne, másfelől pedig a közösség meggyőzése, avagy ellenjavallataik elfogadása és beépítése. Egyensúlyok keresése és megtalálása. Ez a miért nem „egy fél méterrel arrébb vagy errébb” apró problémakörének beleillesztése az egészbe. S ez a csapdahelyzet csupán két évtizedes munkásságának egy szűk szelete. Úgy is hívhatjuk, hogy „idegörlő aprómunka”, ám ez önmagában is elég, hogy egy emberarcra változatos ráncokat vésson.

Vitathatatlan, hogy a fentebb sorolt nagy léptékű, mindenkit érintő változások, amelyek Nagyoroszt a XX. századból a XXI-be vezették, nem kizárólag Hornyák Endre műve. Körötte különféle emberállományú testületek, szervek, szervezetek, és civilek sokasága is tevékenykedett. Az azonban egészen biztos, hogy e folyamat motorja ő volt. Motor nélkül pedig bármily szép is a kulcsín, a szerkezet mégis csak hasznavehetetlen térforma lenne.

Hornyák Endrének a 2010-es nyugdíjba vonulása pillanatában azonnal KIJÁRT volna a Díszpolgári cím. Ám ha akkor nem, legkésőbb a következő, G. J. vezette testület alakulólése utáni első pillanatban. Ezt a pillanatot, hogy jóhiszemű legyek, kilenc évig a felejtésre bízták. E „feledékenység” által átléptek egy szokásrendszeren, mi szerint az új nemzedéknek célszerű a régiak tapasztalatát megbecsülve hasznosítani, beépíteni saját munkamenetébe. Ez persze csak a dolog ésszerű része. Érzelmi vonatkozása pedig a múlt felé való tiszteletadásról, mások elfogadásáról és nem utolsósorban a szeretetről szólna, amiről több a prédikáció, mint ennek érvényesítése. Díjakat és elismeréseket nem illik a sírcsokrokkal együtt átadni! Igaz, ezt ők utólag sem tették meg.

A 2019-ben megválasztott Babicska Károly polgármester és az új önkormányzati testület kísérelte meg az utolsó előtti pillanatban a majdnem lehetetlent: jóvá tenni az előd számalmas lapítását.

Közösségi döntés alapján Hornyák Endrét Nagyoroszi díszpolgárainak sorába emelte.

A többit tudni véljük. Hornyák Endre halála pillanatához még egyszerre vagyunk közel és már távolodóban. Az idő majd kimossa az üledéket, marad a tiszta víz, és felette egy híd, amit egy közülünk való ember épített.

Emlékét tisztességgel őrizze az utókor!

Kázmér